

KUDRA
BREZPLAČNA
DOSTAVA
NA DOM

☎
05 / 710-0-710

AdriaticSlovenica **AS**
Zavarovalna družba d.d. • Članica Skupine KD Group

Ilirska Bistrica • Hrpelje-Kozina • Pivka • Postojna • Divača

SNEŽNIK

TISKOVINA • Poština plačana pri pošti 6251 Ilirska Bistrica-Trnovo

Letnik XXI • št.: 275

PRIMORSKA ZA VEDNO

stran 6

Lipica – Vseprimorski in vseslovenski praznik priključitve primorske k matični domovini, ki ga praznujemo 15. septembra, smo letos dan prej obeležili z veličastno proslavo v Lipici. Prireditve z bogatim kulturnim programom so se udeležili predsednik države, bivši predsednik države, številni ministri in poslanci, številni visoki gostje ter (skoraj) vsi župani primorskih občin, desetisočglavo množico pa je nagovorila predsednica Vlade Republike Slovenije mag. Alenka Bratušek.

Za zdruc je bilo buč dovolj

stran 9

Kljub slabi letini in napovedanemu slabemu vremenu, so člani KETŠD Alojzij Mihelčič iz Harij izpeljali že peto Bučjado. Seveda s pomočjo okoliških društev in nekaterih obrtnikov, ki so sodelovali na razstavi bučnih jedi, med katerimi je kraljevala 56 kilogramska buča kmetovalca Alojza Volka iz Zarečice, vzgojena in pridelana prav za ta namen.

Zdravilna zelišča za dušo in telo

Že Hipokrates je nekoč napisal, da si mora človek v bolezni znati pomagati tudi sam. In da bi ne ostali popolnoma nevedni, kar najbrž nismo, pa vendarle, smo v kozinsko knjižnico povabili strokovnjaka, mag. farmacije, Jožeta Kukmana, ki strokovno znanje o zdravilnih rastlinah prenaša na uporabnike zdravilnih zelišč že več kot 60 let in svetuje ljudem v samostanu v Stični. Na uporabnike prenaša znanje patra Simona Ašiča, s katerim je še za časa njegovega življenja veliko sodeloval.

stran 10

ODPRTA MEJA

stran 5

Kot je že tradicionalno v nekaj let, se vsako prvo soboto v mesecu septembru za en dan odpre meja med Slovenijo in Hrvaško na za prevoz ljudi in stvari zaprtem mejnem prehodu Golac. Tudi letošnja sobota, 7 septembra je bilo tako. Posebej slovesno pa je bilo saj je v okviru odprte meje sledil še podpis pobratenja med kar tremi občinami. Domačo občino, občino Hrpelje – Kozina, občino Lanišče iz Hrvaške in občino Dolina – San Dorligo delle Valle iz Italije.

**Hov, hov,
varno
domov!**

Nezgodno
zavarovanje
otrok za šolsko
leto 2013/2014

Zavarovalnica
Triglav je ponosna
podpornica
gibanja Še vedno
vozim - vendar ne
hodim.

ŠE VEDNO VOZIM -
VENDAR NE HODIM

triglav

LISCA
FASHION

BON 5€

Darilni bon lahko unovčite v prodajalni Lisca Postojna, Tržaška 15, 6230 Postojna ob nakupu nad 10 €. Darilni bon velja do 12. 10. 2013 in ni zamenljiv za gotovino. Pri enkratnem nakupu je mogoče unovčiti le en bon.

LISCA

www.lisca.si

»IZ DOMAČIH BLOGOV«

Slovenski
bančni vrtiljak

Medtem ko države razvite Zahodne Evrope že nekako stopajo po poti gospodarskega okrevanja, se doma še vedno vrtimo okrog polemike, kateri ukrepi in reforme bi bili za državo v trenutni situaciji najboljši. Z Nemčijo se sicer težko primerjamo, kar pa še ne pomeni, da si je ne moremo postaviti za zgled, ko se soočamo s tovrstnimi odločitvami. Dejstvo je, da si je ta država že pred leti postavila precej stroga merila pri vzpostavljanju javnofinančne stabilnosti in gospodarskega okrevanja, kar je ob stabilni politični situaciji ter discipliniranem načinu

dela Nemce še dodatno utrdilo med ključnimi evropskimi akterji. Pravzaprav je od gospodarske slike v Nemčiji odvisna glavna vzhodnoevropskih gospodarstev ter celo nekatere razvite srednjeevropske in zahodnoevropske države. Nemčija je tudi največji slovenski izvozni partner in ker je naše gospodarstvo v precejšnji meri odvisno od izvoza, bo v primeru nadaljevanja nemškega okrevanja slednje pustilo pozitiven pečat prej ali slej tudi v Sloveniji.

Nemčija je sanacijo bančnega sistema izvedla že pred leti, pri nas pa se na ta korak šele dobro pripravljamo. Slovenci smo pri tem nekako ujetniki lastne politične elite, ki se sicer sedaj skoraj v celoti strinja, da je sanacija bank potrebna, vendar se do nedavnega okrog slednjega ni mogla poenotiti. Podobno je tudi pri ostalih reformah – katerakoli opcija bo na oblasti, jih bo tako ali drugače morala izvesti, a so politiki vse prevečkrat pripravljeni to zanikati za ceno drugih, parcialnih (oz. lastnih) interesov. Obnašamo se, kot da imamo pri ukrepih časovno neomejene možnosti ponovitev, a so naše možnosti z vsakim dnem dodatnega odloga pravzaprav vse manjše. O prenosu terjatev na t.i. slabo banko so nekateri domači ekonomisti govorili že pred leti, a jih takrat nihče ni jemal resno. Slovenci smo pač šampioni v prelaganju stvari na jutri, pa čeprav smo se pri tem v preteklosti že velikokrat opekli. Kakorkoli že – prenos »slabih« terjatev na »slabo« banko je predviden za letošnjo jesen. Čeprav t.i. »trojke« uradno še ni pri nas, je čutiti, da nam tempo pri finančnih in gospodarskih ukrepih v vse večji meri vendarle narekujejo tujci. Trenutno potekajo v številnih slovenskih bankah t.i. »stres testi«, na podlagi katerih bo ocenjena krvna slika slovenskega bančništva, rezultati pa bodo gotovo uporabljani tudi pri prenosu terjatev na slabo banko. Vendar pa se za tovrstna testiranja nismo odločili sami – zahtevo za preglede, ki jih opravljajo tuje finančne svetovalne hiše, so sprožili v Bruslju oziroma Frankfurtu, ker domačim ocenam očitno ne zaupajo več.

In vendar – očiščenje bank samo po sebi še ne bo dalo rezultatov. Banke so se v zadnjih letih na področju poslovanja s podjetji nekoliko polenile. Strategije so bile na tem področju precej konzervativne, pravzaprav je imela glavna banka cilj zmanjševati obseg poslovanja s podjetji, bančni uslužbenci pa so se bolj kot z novimi strankami ukvarjali zgolj z »reševanjem« obstoječih. Zato ne gre pričakovati, da bo ob lepših bančnih bilancah kreditiranje gospodarstva naenkrat vzcvetelo. Dobrih in perspektivnih podjetij, ki bi potrebovala nova financiranja ter imela hkrati zadostna zavarovanja ni veliko, zato je ključno, da država z roko v roki sanaciji bančnega sistema izvede tudi ostale reformne korake. Slednje ni in ne bo lahko – a če želiš narediti dva koraka naprej, moraš včasih stopiti najprej korak nazaj. Dlje kot bomo s tem odlašali, več korakov nazaj bomo morali narediti.

Andraž Vrh

Andraž Vrh piše blog na www.andrazv.blogspot.com in objave na www.twitter.com/andrazvrh.

Ob razpadu Italije

DVA KOMANDANTA MESTA

Po zaslugi moje žene Silve, ki ob vsakodnevem nekaj urnem čitanju, požira knjige po tekočem traku, sem pred nekaj dnevi dobil v roke in prečital knjigo Milana Gučka »Počakaj do prihodnje pomladi«. V knjigi opisuje podrobno v obliki dnevnih zapisov vse dogodke, ki jih je doživljal v partizanstvu. Opisani so dogodki pogostega prehajanja od Mašuna preko Brkinov do Istre in nazaj in počez. Časovno so podatki nezadostno natančni, razen v prelomnih dogodkih, kot je bil razpad Italije. Nekajdnevni zamiki raznih podrobnosti dogajanja seveda niso pomembni za zgodovino.

Iz opisa dogodkov ob razpadu Italije 8. septembra 1943. leta in ob poznavanju dejanskih dogajanj v tistih dneh pred nemško okupacijo, se da zaključiti sledeče:

- Partizanska skupina Istrskega odreda v Brkinih ni imela dovolj natančne informacije, kaj se je dogajalo v mestu Ilirska Bistrica ob razpadu Italije.

- Da so se pretežno ukvarjali z likvidacijo vojaških in karabinierskih postojank v številnih brkinskih vaseh.

- Da so razoroževali številne italijanske vojake, ki so beželi po najbližjih poteh preko Brkinov proti Trstu.

- Da je vodstvo brkinske skupine Milana Gučka, ki je bil že prej imenovan za komandanta Narodne zaščite za Brkine, postavilo pred prihodom v mesto, tudi za komandanta mesta Ilirska Bistrica. Omenjen je šele 12.

september, ko je bila Ilirska Bistrica naša, kot je zapisal pisatelj.

V knjigi Godbenišvo na Bistriškem, v poglavju »Godbeniki partizani«, na straneh 34 in 35, sem po spominu opisal takratne dogodke od 9. septembra dalje. Domačini aktivisti in terenski sodelavci OF so se samostojno organizirali in izvajali nadzor in razoroževanje italijanskih vojaških beguncev že od 10. septembra dalje, saj so prvi vojaški begunci že prihrumeli iz Notranjske in okoliških utrd in bežali tudi preko mesta proti Italiji. Ljudje so vdrali v nezaščiten kasarne in praznili neizmerno bogate zaloge hrane in tehničnega materiala. Med njimi sem bil tudi jaz, vendar to je že druga zgodba. Zato je bilo nujno imenovati vodstvo izmed domačih aktivistov OF, še preden so se pojavile prve partizanske enote. Tako je bil imenovan Vinko Sket za komandanta mesta in Franc Derenčin za nekakšnega komisarja ali namestnika Sketa, saj se je pojavljal v kasarnah med ljudmi, ki so praznili skladišča in jih opozarjal, da so Nemci že v spodnjih bistriških kasarnah.

Ko je prišla v mesto partizanska skupina Istrskega odreda iz Brkinov (Branko, Jadrin, Barjak, Oraha idr.), smo pridobili Bistričani še enega komandanta mesta. To prišlo komandantu Gučku seveda ni bilo pogodu. Zato srečanje s konkurentom opisuje takole.

Opoldne je prišel v kasar-

no neki gospod srednjih let, v civilnih jahalnih hlačah, v zlikanih škornjih, v beli srjaci z odpetim ovratnikom, preko pleč in prsi so ga stezale namramnice, z očali, ki se priščipnejo na nos, vitke postave in kislega obraza, z italijansko čelado na glavi.

Prišel je zbirati po dvorišču oborožene mobilizirance, jih uvrščati v vode, čete, jim postavljati starešine in pričel z njimi eksercic.

Domačini v štabu so mi rekli, da je ta gospod najveljavnejši trgovec v mestu, aktivist OF že od lanskega leta. Po njegovih izjavah sem presodil, da je drugi komandant mesta. Kdo ga je postavil, nisem niti spraševal ne zvedel. Ker pa se je razumel na disciplino in na vojaško znanost, takega pa ni bilo nikogar med nami, in da ne bi jemal tako dobremu poveljniku veselja do dela, je obdržal komando nad dvoriščem še naprej.

To podrobnost o dveh komandantih mesta sem opisal, ker še danes krožijo različne trditve o tem dogodku. Eni trdijo, da je bil komandant mesta Milan Guček, drugi trdimo, da je bil domačin Vinko Sket. Resnica je, da sta bila oba in sta tistih nekaj dni svobode delovala brez pretiranih zamer eden ob drugem, saj sta imela veliko dela in skrbi ob prihajajoči groznji še okrutnejših nemških napadalcev, ki so na svoji poti brezobzirno pobijali, tudi do včeraj zavezniško italijansko vojsko na begu.

Vitomir Dekleva

NOVI UMTS APARATI ZA 1 EUR

VEZAVA ZA GSM APARATE SAMO 12 MESECEV

NOVO

PAKETI:

- POVEZANI 120 • 13 €
- POVEZANI 400 • 19 €
- POVEZANI 2000 • 24 €
- POVEZANI 2400 • 31 €
- POVEZANI 4000 • 46 €
- ITAK DŽABEST
- 12 do 30 let starosti + PETKA

Pooblaščen prodajalec

- ◆ PRODAJA IN ODKUP RABLJENIH GSM APARATOV
- ◆ PRODAJA IN SERVIS GSM APARATOV TER DODATNE OPREME
- ◆ SKLEPANJE NAROČNIŠKIH RAZMERIJ

Telekom Slovenije Pooblaščen prodajalec

KOPILJA

POLETNI
8⁰⁰ - 12⁰⁰ in 15⁰⁰ - 19⁰⁰
ZIMSKI
8⁰⁰ - 12⁰⁰ in 15⁰⁰ - 18⁰⁰
SOBOTA 9⁰⁰ - 12⁰⁰

Rozmanova ulica 2 • 6250 Ilirska Bistrica • TEL.: 05/71 00 333, MOB: 031/779 169, www.gsm-kopija.si

SNEŽNIK

Časopis Snežnik
ISSN 1318-3656Izdajatelj:
Provocativa,
Bojan Oblak s.p.

Snežnik je vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo, pod zaporedno številko 347.

Odgovorni urednik:
Bojan OblakUredništvo:
Časopis Snežnik, Bazoviška
ulica 40, 6250 Ilirska Bistrica
E-pošta:
info@e-sneznik.net
Trženje:
oglas@e-sneznik.netTisk:
Tiskarna
SET d.o.o., Ljubljana

Naklada: 17.000 izvodov

Navodila in pravila:
Za točnost podatkov v naročenih rubrikah in prilogah odgovarjajo njihovi avtorji oz. naročniki. Avtor nepodpisanih prispevkov je odgovorni urednik. Nenaročenih prispevkov in fotografij ne vračamo in ne honoriramo.

Stališča, izražena v kolumnah in drugih prispevkih zunanjih avtorjev, ne izražajo nujno stališča uredništva.

Časopis Snežnik je brezplačen. Pošta Slovenije ga dostavlja vsem gospodinjstvom v občinah Ilirska Bistrica, Pivka, Hrpelje – Kozina, Postojna in Divača. Fizične in pravne osebe ga

lahko naročijo po pošti ali e-pošti. Plačajo stroške distribucije, ki znašajo za eno leto oz. 12 številok 24 EUR za naslovnike v Sloveniji ter 39 EUR za naslovnike v tujini.

Datum izida: 27. 09. 2013
Pravilnik o nagradnih igrah v časopisu Snežnik se nahaja na sedežu uredništva.

Otvoritev trgovine

Nova pridobitev v Ilirski Bistrici

Podjetje Gradbena d.o.o. trgovina z gradbenim materialom iz Sežane je dne 19.08.2013 odprla novo poslovno enoto v Ilirski Bistrici.

Podjetje ponuja širok asortiman gradbenega materiala, barv, lakov, orodij, vodovodnega materiala in zaščitnih sredstev.

Nova poslovalnica se nahaja na Vojkovem drevoredu 28 v Ilirski Bistrici, odprta je od ponedeljka do petka od 7-18 ure in soboto od 7-12 ure.

Marijin vnebohod

VELIKI ŠMAREN NA SOZAH

Na veliki šmaren obhajamo Marijin vnebohod. Tudi letos se je na Sozah, ki jim domačini na ta dan pravimo male Brezje zbralo veliko romarjev. Nekateri so prišli peš, drugi so se pripeljali. Ponovno srečanje odpre veliko tem za pogovor, srečaš ljudi, ki jih poredko vidiš. Sveta maša, ki jo je vodil novi župnik iz Ilirske Bistrice je bila na prostem pod idličnima starima lipama. Kulturni program smo domačini sooblikovali s KETŠD Alojzij Mihelčič iz Harij. Prav za to priložnost je gospa

Alenka Penko napisala skeč Počena skleda in v njem tudi

zaigrala. V mali vasi Soze smo ponosni na zalega fanta

muzikanta, ki raztegne svojo diatonično harmoniko. Na ta dan ne gre brez blagoslova zelišč in zelenja, ki ga je nabrala in v šopke zvezala članica društva gospa Magda Ujčič. Razdelili smo jih med romarje.

Ob tej priložnosti bi se zahvalili vsem, ki so karkoli pomagali, da smo se verniki zadovoljni in lepih vtisov vrnili v svoje domove. Zahvala je skupna, saj le s skupnimi močmi prireditve uspe.

KETŠD A. Mihelčič,
Alenka Dolgan

Društvo podeželske mladine PIP

Na sejmu AGRA

Letos je potekal že 51. kmetijsko živilski sejem AGRA v Gornji Radgoni. Pred leti je bil organiziran avtobusni prevoz iz naših domačih občin, zadnja leta pa tega ni bilo več. Na deževno soboto,

24. avgusta, se je Društvo podeželske mladine Pivka, Ilirska Bistrica in Postojna (DPM PIP) v sodelovanju s svetom KGZS OE Postojna opogumilo in naročilo avtobusni prevoz na sejem AGRA

2013.

Mladi in malo manj mladi, vendar polni življenjskega elana so se ob zvokih dveh harmonikašev iz Trnja podali na dolgo pot proti Gornji Radgoni, kljub začetnim sla-

bim obetom. Zagotovo bo vsem ostala letošnja Gornja Radgona v spominu zaradi obilnega deževja, ki je malce onemogočalo mirno ogledovanje kmetijske tehnike, številni so skoraj zaplavali v poplavljenih šotorih, zato pa smo vsi bolj uživali v halah ob preizkušanju letošnjih novosti v prehranski industriji, vinarstvu, pivovarstvu, žganjekuhi,... Letošnja novost na sejmu je bilo zbiranje podpisov podpornikov PROTI davku na kmetijska zemljišča.

Ogled sejma AGRA smo zaključili z obilnim samopostrežnim kosilom v Spodnjo Ščavnici in se v poznih večernih urah vrnili v domače kraje. Poslovali smo se z željo po ponovnem izletu, kjer ponovno združimo vse ljudi od Ilirske Bistrice, Pivke pa do Postojne.

Špela Sedmak

Iz poslanskih klopi

Iz zakulisja Državnega zbora

Natanko pred letom dni sem v tej kolumni pisala o ključnih strukturnih ukrepih, ki jih vlada mora izvesti za uravnoteženje javnih financ in za dvig konkurenčnosti našega gospodarstva. Govorila sem o pokojninski reformi, reformi trga dela, sanaciji bančnega sistema in spremembah ustave v delu, ki se nanaša na referendumsko ustavo.

In kakšno je stanje po letu dni?

Sprejeta je pokojninska reforma in reforma trga dela, tudi postopek sprememb referendumске ureditve smo uspešno zaključili. Žal pa pri ključnem problemu, sanaciji bančnega sistema, nismo tako uspešni. Na lestvici konkurenčnosti in ekonomske svobode smo zdrsnili za 5 mest. Zasedli smo 97. mesto med 152 državami. Izmed držav EU-ja je Slovenija ocenjena najslabše. Prehitela jo je tudi Grčija, ki se je uvrstila na 85. mesto. Med državami nekdanje Jugoslavije je bila Slovenija boljša le od Srbije na 104. mestu.

In kje so vzroki za to?

Največja težava, ki škodi konkurenčnosti Slovenije, so slabo delovanje institucij, neugodno podjetniško okolje, preobsežen državni aparat, negativni odnos do tujih investicij, visok delež sive ekonomije, zlasti pa še vedno omejen dostop do financiranja. Pa smo spet pri bankah. V Državnem zboru smo na temo potrebnega oz. ustreznega ukrepanja Banke Slovenije pri reševanju privatnih bank (Probanke in Factor banke) opravili izredno sejo. Državlani in državljanke se upravičeno sprašujete zakaj moramo davkoplačevalci reševati privatne banke. Nadzorovana likvidacija za katero se je odločila Vlada in Banka Slovenije naj bi predvidoma stala 400 milijonov, kar znaša 20% bilančne vsote. Praksa kaže, da se ob stečaju izgubi 75% vrednosti, v najboljšem primeru 60%. Če ob tem v obzir vzamemo depozite širšega sektorja države, je jasno, da bi bil rezultat za nas, državljane in občane v primeru stečaja še slabši. Namreč tako država kot tudi občine imajo kar nekaj sredstev deponiranih v obeh bankah. Likvidacija pomeni, da bodo lastniki izgubili vse, pa ne le lastniki, tudi imetniki nekaterih podrejenih vrednostnih papirjev, ki so zavestno ali nezavestno sprejeli višje tveganje, ki jih takšni papirji prinašajo v zameno za višje obljubljene donose. Ne nazadnje je očitno, da se za radikalne ukrepe (med katerimi je tudi likvidacija) pristojni nekako lažje odločajo, če gre za zasebne banke. Pri državnih pa se ves čas operira z dokapitalizacijami, z reševanjem, ki pa jim ni videti konca. Kot tudi ne s stroški, ki jih nalagamo davkoplačevalcem. In tudi tukaj je potrebno presekati s tovrstnimi dejanji. Če pri privatnih bankah še lahko razumemo, da je bil v ozadju pohlep lastnikov, ki so projekt zavozili, kako razumeti to, da smo zavozili tudi državne banke. Verjetno gre za isti pohlep. Prepričana sem, da mora biti sestavni dela nadzorovane likvidacije bank tudi ugotavljanje odgovornosti in sankcioniranje. Ena od nalog prisilne uprave, ki jo zasedajo tujci, je tudi ta, da vsak sum nepravilnosti prijavijo pristojnim organom. V zadnjem času so sodišča obsodila kar nekaj tajkunskih zgodb in enako se mora zgoditi tudi v tem primeru.

Upam, da je za umirjen začetek jeseni poskrbela javna obljuba predsednice vlade, da za naslednji dve leti niso predvideni dodatni posegi v plače, pokojnine in socialne transfere kot tudi ne novi davki. Na vrsti so ukrepi za trajnostni razvoj, zajezev sive ekonomije s povečanim davčnim nadzorom in uvedbo davčnih blagajn. Vse to naj bi izkazoval tudi proračun za prihodnje dve leti, ki ga je vlada že uskladila in ga bo v naslednjih dneh poslala tudi v državni zbor.

Kristina Valenčič
poslanka

Spreminjajmo jutri

Mali BU navdušil otroke

V sredo, 18. septembra je v Osnovni šoli Antona Janše v Radovljici potekala dobrodelna družabna prireditev »SPREMINJAJMO JUTRI«, namenjena otrokom s posebnimi potrebami.

Organizator prireditve je bila, v sodelovanju s šolo gostiteljico in s Centrom za usposabljanje Elvire Vatovec iz Strunjana, družba **Astellas Pharma**, ki ima sedež v Ljubljani. Zaposleni družbe v okviru dneva prostovoljstva tradicionalno obiščejo otroke, preživijo z njimi dan in pomagajo pri ustvarjanju prijetnega druženja. Družba finančno podpira dogodek, hkrati pa je namenila tudi dobrodelni prispevek za nakup igral.

Namen prireditve je med drugim predvsem povezati otroke, da navežejo stike in pridobijo prijatelje, skratka druženje. Del tega želijo s skupnim prispevkom podariti otrokom na zabavnem glasbenem srečanju. Program se izvaja po vsej Evropi, sedaj že četrto

leto. Lansko leto so aktivnosti v sklopu dneva Changing tomorrow potekale v 18 evropskih državah z več kot 3.400 ur prostovoljstva.

Prireditev za družbo Astellas v Sloveniji pripravlja in vodi naš sokrajan, **glasbenik Marjan Uljan - mali Bu**, pevec, ustvarjalec glasbe, otroških pesmi in voditelj glasbenih zabavnih prireditev. Otroci so sodelovali pri karaokah, petju, plesu in drugih zabavnih igrah.

Marjan je sproščeno in

doživeto kar dve uri animiral otroke.

»Res je potrebno veliko energije za izpeljavo takšnega srečanja, vendar je vse poplačano z nasmehi,

sproščenostjo in umirjenostjo otrok, ki se izraža na njihovih obrazih. Tudi sicer veliko nastopam za otroke s posebnimi potrebami, po vsej Sloveniji. Vsekakor so

»Otroci so že spomladi, ko so izvedeli, da bo prireditev vodil Marjan Uljan, bili zelo presenečeni in pa veseli. Dobro ga poznajo in ga imajo radi. Sodelovali so v koreografiji in skozi ves program. Pri nas se govori samo o včerajšnjem dnevu. Otroci so še čisto v »transu«. Želijo poslušati glasbo med poukom, Marjan je »zvezda in car«. Bilo je namenjeno otrokom in otroci so dobili največ.«

Jelena Horvat, ravnateljica OŠ Antona Janše Radovljica

zelo hvaležna publika. Vse pesmi znajo že na pamet in aktivno sodelujejo v programu. Tokratni nastop pa je bil zares nekaj posebnega, neponovljivega. Dvournno druženje smo začeli in končali z »himno« LA, LA, LA, ki je namenjena otrokom s posebnimi potrebami, vsi so jo znali na pamet, tako kot tudi vse ostale pesmi iz mojega zadnjega otroškega projekta **mali BU - Z glasbo in gibanjem do zabave in znanja**«, je povedal Marjan.

Prireditev

Zaključni koncert za vstop v jesen

V petek, 20. 9. 2013, je v dvorani Glasbene šole Ilirska Bistrica potekal koncert Andreje Boštjančič. S tem koncertom je Andreja uradno zaključila izobraževanje na Glasbeni šoli Il. Bistrica - na oddelku za solopetje pod mentorstvom prof. Janje Konestabo.

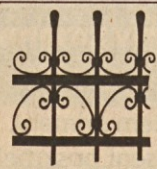
Z leve proti desni: prof. Janja Konestabo, Andreja Boštjančič, korepetitor Paolo Biancuzzi

Da so Andrejine pesmi tudi ta večer zvenele v pravem taktu in ustrezni melodiji, sta za to poskrbela njena mentorica, prof. Janja Konestabo in korepetitor, mojster črno-belih tipk, Paolo Biancuzzi. Da smo izvedeli kakšno besedico več tako o Andreji kot o samih pesmih, je poskrbela voditeljica koncerta Tjaša Race. Prisluhnilni smo različnim melodijam, v katerih so se prepletala čustva - od nežnosti, mline, melanholije do ljubezni, strasti in ognja. Zapela je arijo antiko z naslovom Sei tu della mia morte, Schumannovo Die Lotosblume in skladbo z naslovom Crn bel, za katero je besedilo napisal Fran Galovič. Vrhunec večera pa je bil dosežen z izvedbo dveh skladb: arije iz opere Carmen z naslovom Habanera in arije iz opere Figarova svatba z naslovom Un motto di gioia. Izvedba Andrejinih interpretacij slednjih skladb je navdušila celotno občinstvo v polni dvorani glasbene šole. Za zaključek je zapela še dve popevki, Mlade oči, ki jo vsi dobro poznate v izvedbi Ditke Habelj in Zato sem noro te ljubila, ki jo je prepevala Tatjana Gros. Vsi, ki smo se koncerta udeležili, nismo ostali ravnodušni, saj je Andreja s svojo čustveno interpretacijo pesmi, v katerih je bilo čutiti njeno ljubezen do petja, prenesla na vse obiskovalce. Še enkrat čestitamo in vse dobro še naprej!

tekst članka: Tjaša Race
foto: arhiv Andreje Boštjančič

komus Jeršice 3
6230 Postojna
KOMUS d.o.o.
Podjetje za komunalne storitve
tel/fax: 05 726 45 47 • e-mail: komus@komus-po.si

- ♦ ASFALTIRANJE ročno, strojno
- ♦ TLAKOVANJE tlakovci, porfido, ostalo...
- ♦ NIZKE GRADNJE
- ♦ UREJANJE DVORIŠČ
- ♦ IZDELAVA ZIDOV kamnitih, betonskih...
- ♦ POGREBNE STORITVE 041 / 377 294

SPONSOR
tel: +386 (0)5 7101031
fax: +386 (0)5 7101032

SUMA - UMETNO KOVAŠTVO

Že več kot 20 let izdelujemo vse vrste kovanih izdelkov
OIC Trnovo
Vilharjeva cesta 47, 6250 Ilirska Bistrica
Po naročilih skonstruiramo, izdelamo,
protikorozijsko zaščitimo in montiramo:
balkonske, stopniščne in vrtno ograje, drsna in krilna vrata z daljinskim upravljanjem...
telefon: +386 (5) 7110 244 (vsak delavnik med 7h in 15h)
fax: +386 (5) 7110 243, e-mail: info@umetnokovastvo.com
www.umetnokovastvo.com

COPEX
AVTODELI

Zdaj tudi v Ilirski Bistrici!

Vilharjeva 3, 6250 Ilirska Bistrica

Delovni čas: Pon.-Pet.: 8.00 - 19.00, Sobota: 8.00 - 13.00

Telefon: 05 / 710 07 30

VSE VRSTE REZERVNIH DELOV IN DODATNA OPREMA
ZA OSEBNE AVTOMOBILE

SNEŽNIK

pišite nam: info@e-sneznik.net

Odperta meja

ODPRTA MEJA GOLAC – LANIŠČE IN
PODPIS POBRATENJA OBČINE

Kot je že tradicionalno v nekaj let, se vsako prvo soboto v mesecu septembru za en dan odpre meja med Slovenijo in Hrvaško na za prevoz ljudi in stvari zaprtem mejnem prehodu Golac. Tudi letošnjo soboto, 7. septembra je bilo tako. Posebej slovesno pa je bilo saj je v okviru odprte meje sledil še podpis pobratenja med kar tremi občinami. Domačo občino, občino Hrpelje – Kozina, občino Lanišče iz Hrvaške in občino Dolina – San Dorligo delle Valle iz Italije.

Odperta meja se je pričela z jutranjim pohodom večje skupine planincev iz Golaca v Lanišče ter povratek nazaj v popoldanskim urah.

Delegacije vseh treh občin so se srečale ob 14 uri na mejnem prehodu, s stiskom rok. Pozdravne besede so podali župan občine Hrpelje – Kozina Zvone Benčič Midre, županja

ostali udeleženci odprte meje, so nato obiskali slikovito, skoraj opuščeno vasico Lanišče. Tu je bila na ogled postavljena zbirka področja speleologije ter naravne dediščine Čičarije. Zbirka je bila postavljena s sodelovanjem Istarske županije in Inštitutom za raziskovanje Krasa iz Postojne.

Da je bilo moč slutiti slovesno noto prireditve je izkazovala že urejenost vasice Golac, posebej pa tudi okolica vaškega doma v nastajanju. Odprto mejo je popestrila tudi prisotnost zdravstvenega osebja ZD Sežana. Tu so se izvajale preventivne meritve sladkorja in holesterola v krvi, ter svetovanje o zdravem življenju. Posrbiljeno pa je bilo tudi za najmlajše obiskovalce v igralnem tunelu. Slovesnost podpisa pobratenja se je izkazovala tudi z prisotnostjo gostov. Prireditve v Golacu se je udeležil predsednik Državnega zbora Janko Veber, kateri je bil tudi slavnostni govornik. Poleg njega so se podpisa pobratenja udeležili še nekdanji predsednik Slovenije Milan Kučan, predsednica tržaške pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat, parlamentarec hrvaškega parlamenta Damir Kajin, poslanka evropskega parlamenta Tanja Fajon, poslanka DZ RS Ljubica Jelušič, bivša župana občin Dolina in takrat še Sežana Edvin Švab in Boris Bernetič, katera sta prva podpisala pobudo o odprti meji pred 31 leti med takrat še Jugoslavijo in

Italijo.

Prireditve se je začela z izvedbo himen vseh treh držav in himne Evropske Unije. Po nagovorih vseh treh županov občin Dolina, Hrpelje – Kozina in Lanišče je sledil podpis pobratenja občin. Za občino Hrpelje – Kozina in Lanišče je to prvo pobratenje z drugimi občinami. Občina Dolina pa ima več pobratenj, med drugim tudi z občino Sežana in Kočevje.

Kulturni program v zadnjem je popestrila skupina Utrip, pesnica Marija Ribarič z tradicionalno besedo Čičarije in Brkinska godba 2000, ki je spremljala vso prireditve.

Druženje na Golacu se je zavleklo pozno v noč, ob glasbi skupine »The Uncles«. Po informacijah sodeč je bilo večerno praznovanje pestro, saj naj bi Golac obiskali tudi člani slovenskega društva Triglav iz Bitole. V tistem času so gostovali s svojo odlično pevsko skupino v Sloveniji, med drugim so imeli tudi koncert v vasi Jasen pri Ilirski Bistrici. Skupina je svoje adute razkrila tudi prisotnim na Golacu, kjer so predstavili nekaj značilne makedonske glasbe.

Razmišljanja

Politika in/je gospodarstvo

Danes imamo dostop do vsem medijev, tiskanih, elektronskih, virtualnih. Informacije niso več skrivnost. So dostopne skoraj na vsakem koraku. In kar je pomembno, niso pozne. Danes novica obkroži svet, z neverjetno hitrostjo. In tako se nam zgodi, da s pomočjo sodobnih elektronskih naprav danes izvemo novico hipoma. Seveda je pa vprašanje, koliko je ta novica točna, ali je resnična in ali je kredibilna. Poplava novic marsikdaj tudi ni dobra. Saj je v le teh, tudi precej plevela, ki ga moramo ločiti od zrnja. In potruditi se moramo, da dobimo pravo vrednost novice - resnico.

Tema zadnjega meseca je bila zgodba o vpletanju politike v gospodarstvo. Luka Koper. Koliko besed napisanih, koliko besed izrečenih, koliko besed prebranih. Res je, Gašpar Gašpar Mišič je iz politike presedlal v gospodarstvo. Mar ni bil že prej v gospodarstvu? Zanimivo da nekdo sili iz politike v gospodarstvo, ko pa je v našem parlamentu kar precej ljudi, ki so iz gospodarstva zbežali v varno roko politike, z rednimi dohodki. Priznam, kriv je. Imenovali so ga nadzorniki, člani Nadzornega sveta. Kdo je njih imenoval? Lastnik, država. Mar tudi oni niso bili politično imenovani? To so že veljaki strank pritrdili, ko je predsednik ene izmed strank v izjavi povedal, naš član nadzornega sveta ne bo glasoval za njega. Torej, je le ta nadzornik delegiran s strani vodstva stranke, kaj lahko glasuje in kaj ne. Deja vu. Že videno zadnjih 20 let v Sloveniji. Minili so uspešni časi direktorjev tipa Korelič, Kosmina, Kovačič itd. Ti so vedeli, kaj je njihovo poslanstvo, in do kje lahko sodelujejo z državo. Vsako podjetje, ki ima v svoji sestavi lastništvo države, in če ni le nizek delež, delegira poslovanje preko svojih postavljenih ljudi. Iz tega tudi izhaja trditev, da je država slab gospodar. In še res je. Tako lahko to trditev opazimo nadalje tudi na nivoju lokalne organiziranosti. Mnoge občine resnično niso dober gospodar svojega premoženja in poslovanja z zaupanimi finančnimi sredstvi. V vseh primerih je skupno le to, da pač to premoženje ni moje, mi je le zaupano. Zloraba zaupanja pa je danes prisotna vsepovsod. Tega nekoč ni bilo, danes pa je stalnica v odnosu med ljudmi. To se mora nehati, kajti ne vodi v kakovostne razmere življenja med ljudmi. Ne vodi v napredek, v razvoj.

In zopet druga novica tega tedna. Nemčija je dobila priznanje, da kljub gospodarski krizi zadnjih let napreduje, in je vlečni konj evropske unije. Mnogo je držav evropske unije, ki se spopadajo z krizo. Tudi naša Slovenija. Ampak Slovenija je vsa leta stavila na velika podjetja, z precejšno podporo lastnikov le teh. In kje smo sedaj. Ugotovitev Mednarodnega denarnega sveta IMF, kaže da se Nemčija razvija kljub krizi na račun mnogih, poslovno uspešnih manjših in pa srednje velikih podjetij. In tu je ves trik. Vsa pohvala Nemčiji, z preprostostjo rešujejo problem krize. Le da to oni počnejo že leta in leta, ker spoštujejo svoje državljane. Tega kar Slovenija nima, in ji tudi ne diši preveč. Država na prvem mestu in občine bi morale poskrbeti za razvoj manjših in srednje velikih podjetij. Prav je da družba poskrbi za reševanje socialnih vprašanj. Ampak. Dajmo zagon podjetništvu, da bodo delovna mesta, in tako bo manj socialne problematike. Velika podjetja da, ampak ne za vsako ceno. Velika podjetja da, ampak z pravim lastnikom. Ki, mu ne bo pomembno kdo bo direktor, ampak koliko ljudi bo lahko zaposlil, koliko bodo plače zaposlenih. To kar si želimo vsi, mar ne, med drugim tudi politiki?

Peter Boršič

občine Doline Fulvia Premulin in župan občine Lanišče Neven Mikac. Vse prisotne pa je v imenu Istarske županije pozdravila podpredsednica Županije Giuseppe Rajko. Vsi gostje in

Ob 17 uri je sledil kulturni program ob odprti meji v vasi Golac. Letos je bil še posebno slovesen, saj so sodelujoče občine letos podpisale pobratenje občin.

AVTOPREVOZNIŠTVO

Fabel 4 • 6254 Jelšane
TEL.: 05 / 788 51 10 • GSM: 041 / 410 343

Ivan Rutar s.p.

PRODAJA

* DOLEŽNKA DRVA
* KRATKA BUKOVA DRVA 25 in 35 cm
* ODKUP NA PAVJU

UGODNE CENE

INSTALACIJE

Kovačič Stojan

Koseze 69/a • 6250 Ilirska Bistrica

Tel.: 05/7100 370 • Fax.: 05/7100 371

GSM: 041/642 868 • e-mail: stojan@instalacije-kovacic.si

DOBAVA IN MONTAŽA STROJNIH INSTALACIJ:

- CENTRALNO OGREVANJE
- VODOVODNE INSTALACIJE
- PLINSKE INSTALACIJE
- KLIMATSKE NAPRAVE
- TOPLOTNE ČRPALKE
- SONČNI KOLEKTORJI
- UREJANJE DOKUMENTACIJE ZA PRIDOBITEV SUBVENCIJE

termotehniko

Buderus NAU

Eko sklad

cfc VIESMANN

ribarnica
Cerkvenikozina

Proizvodnja BAKALA

Obrtniška 2, 6240 Kozina

T: 05 680 30 06, F: 05 680 30 07

E: ribarnica.cerkvenik@siol.net

Andrej Cerkvenik

M: 041 633 593

POSLOVALNICE

KOZINA

Obrtniška 2, 6240 Kozina, T: 05 680 30 06

ILIRSKA BISTRICA

Cankarjeva ulica 26, 6250 Ilirska Bistrica, T: 05 714 45 79

POSTOJNA

Tržaška cesta 11a, 6230 Postojna, T: 05 726 55 80

POTUJOČA RIBARNICA

M: 041 669 640 - Aljoša

vse za vašo streho

SLOSAR

- izdelava ostrešij
- pokrivanje streh (opečnate in pločevinaste)
- zaključna dela v gradbeništvu
- izdelava fasad, ometov
- delo na višini 18m (dvižna košara)
- dobava in montaža izolacijskih panelov

ŽELITE ŠE LETOS
ZAMENJATI
VAŠO
DOTRAJANO
KRITINO?

IZBERITE NAS.

NOVO

OTVORITEV
TRGOVINE
na Cankarjevi ulici
v Ilirski Bistrici
s krovsko
kleparskimi izdelki.

BRAMAC • SALONIT • ISOLA • ROSER • SKRIN • TONDACH • CREATONE • GERARD

Veličastna proslava...

PRIMORSKA ZA VEDNO

Lipica – Vseprimorski in vseslovenski praznik priključitve primorske k matični domovini, ki ga praznujemo 15. septembra, smo letos dan prej obeležili z veličastno proslavo v Lipici. Prireditve z bogatim kulturnim programom so se udeležili predsednik države, bivši predsednik države, številni ministri in poslanci, številni visoki gostje ter (skoraj) vsi župani primorskih občin, desetstisočglavo množico pa je nagovorila predsednica Vlade Republike Slovenije mag. Alenka Bratušek.

Spomnimo se zgodovinskega ozadja omenjenega praznika. Leta 1947 je začela veljati mirovna pogodba med Italijo in 21 državami, med njimi tudi z Jugoslavijo. Primorska je bila znova priključena k Sloveniji. Kraljevina Italija je z Rapalsko pogodbo novembra 1920 dobila ne samo narodnostno mešana, ampak tudi popolnoma slovenska ozemlja, celo tista, ki so bila zunaj pojma Julijske krajine. Tam je na tretjini slovenskega etničnega ozemlja leta 1921 živel okoli 350.000 Slovencev. Meja med Kraljevino Italijo in Kraljevino SHS je bila postavljena po črti Triglav-Snežnik-Kvarner. Po koncu 2. svetovne vojne se je med pogajanjimi o mirovni pogodbi z Italijo vnela razprava, kako naj bo znova razdeljeno

to ozemlje. Mirovno pogodbo so države podpisale 10. februarja 1947 in po sklepih mirovne konference iz Pariza je takratni Jugoslaviji ob Primorski pripadla tudi Istra južno od Mirne, Reka, Zadar in otoki, medtem ko je Italija obdržala Kanalsko dolino, Rezijo, Benečijo ter Gorico z okolico. Na območju Trsta in delu severne Istre je nastalo Svobodno tržaško območje. Le to je bilo razdeljeno na cono A, ki je obsegala mesto Trst in občine Devin - Nabrežina, Zgonik, Repentabor, Dolina in Milje, in cono B, ki je obsegala okraja Buje in Koper. Cona A je leta 1954 z Londonskim sporazumom prešla pod Italijo, cona B pa pod Jugoslavijo. V Sloveniji od leta

2006 obeležujemo državni praznik vrnitve Primorske k matični domovini.

Navzoče je na proslavi najprej pozdravil gostitelj, sežanski župan Davorin Terčon. Pozval je, naj bo Primorska tudi v bodoče simbol združevanja in ne delitev. Organizator proslave je bil sežanski Območni odbor Združenja borcev za vrednote NOB. Njegov predsednik Bojan Pahor je spomnil še na nekaj pomembnih obletnic, ki smo jih s proslavo želeli obeležiti. Letos mineva 70 let od ustanovitve IX. Korpusa, pa tudi od ustanovitve Prekomorskih brigad in Skupnosti partizanskih učiteljev. Vsi so bili ključnega pomena za boj proti okupatorju med drugo sve-

tovno vojno in za priključitev Primorske matični domovini. Zbrane je nagovoril tudi dolgoletni ravnatelj študijske knjižnice v Trstu Milan Pahor.

Osrednja govornica na prireditvi je bila predsednica Vlade Republike Slovenije mag. Alenka Bratušek. "Pred nami je težek, oblačen konec leta, a de-

lamo z misljo na to, da bo 2014 jasnejše. Zato se je treba spomniti vseh razsežnosti dogodkov pred 70 leti," je ob prazniku dejala predsednica vlade. "Sredi vojne vihre najdemo sobivanje namesto prevlade, spoštljivost namesto maščevalnosti, jasno vizijo skupne prihodnosti, utemeljene na pravicah in pravičnosti. Tudi tega se moramo spominjati danes, ko nam odsotnost meje in prijateljski odnosi med dvema samostojnima evropskima državama in dvema ponosnima narodom včasih prehitro skrajšajo spomin in zamegljijo celovitost zgodovinske slike. Prav v najtežjih, odločilnih trenutkih je treba znati hkrati trezno pogledati s strani

in misliti daleč naprej - da bi nato znali tja tudi priti." Navezala se je tudi na dileme današnjega časa: regionalnost, policentričnost in pripravljenost sodelovati skupaj pri ključnih razvojnih projektih, ki bodo sledili ter pri prizadevanjih za izhod iz krize.

V kulturnem programu so sodelovali Partizanski pevski zbor Pinko Tomažič iz Trsta, otroški zbor Brinjevka iz Sežane ter godbi na pihala iz Sežane in zamejskega Proseka. Program so popestrili gimnastična skupina, plesalci, taborniki, lipiški jahači na lipicancih, Pipistrelova letala in padalci Slovenske vojske.

tekst Igor Štemberger,
foto Olga Knez

Program čezmejnega sodelovanja

Težko, trdo, staro, čvrsto, močno, hrapavo, neurejeno, ostro

Tako so vzgojiteljice vseh enot Vrtca Sežana in vrtcev v Trebčah in Bazovici med vajo občutile suhi kraški zid. V sklopu projekta Living Landscape Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 je namreč v ponedeljek, 16. 9., in sredo, 18. 9. 2013, potekal prvi del delavnice akademske slikarke Karin Lavin »Celostno doživljanje pokrajine s ciljem usvajanja kraškega suhega zidu kot vrednote« v organizaciji Parka Škocjanske jame, Slovenija, partnerja na tem čezmejnem projektu.

Uvodnega predavanja s predstavitevjo metod poučevanja z dediščino se je udeležilo 114 vzgojiteljic Vrtca Sežana in tri zamejske vzgojiteljice, ki so nas žal predhodno zapustile. Po uvodni predstavitvi projekta koordinatorice projektnih aktivnosti pri JZ PŠJ, Darje Kranjc, s poudarkom na aktivnostih povezanih z delavnicami za otroke in odrasle, je Karin Lavin predstavila metode senzibilizacije in izvedla nekaj vaj.

Karinina misel je takšna: »Suhi zid je naša dediščina, ki predstavlja velik izziv za ohranjanje in vzdrževanje. Pomembno je, da se z njo znamo povezati in jo začutiti. Šele potem bomo vedeli kako z njo ravnati, da je ne bomo uničili. Naši otroci bodo odločali o prihodnosti Krasa, zato je zelo pomembno kaj in kako

jo bodo doživljali v otroštvu. Šele, ko dediščino začutimo, lahko in moramo z njo ustvarjati, da ostane živa. Če bomo znali z dediščino živeti, je ne bo potrebno ščititi, zato jo je potrebno nenehno vpletati v naše življenje. Torej, potrebno je prisluhniti prostoru. Danes smo navajeni, da prostor obvladujemo, zato se moramo ponovno naučiti sodelovati z njim, ga nadgrajevati, le tako bodo naši zanamci podedovali kar smo mi prejeli od naših prednikov.« In obenem opozarja na paradoksalno značilnost kraške krajine, ki jo je vredno ohranjati. Gre za sožitje trdih, težkih, ostrih, ... suhih zidov ter mehke, igrive in razgibane krajine.

Ker tudi sama meni, da je potrebno spremeniti odnos do suhih zidov, je vsem navzočim pripravila, dala in razložila izroček z napotki za snovanje individualnih vaj za senzibilizacijo otrok do suhih zidov in kraške krajine. In iz vzgojiteljic so ideje, ki jih bodo v letošnjem šolskem letu skušale uresničiti v sklopu svojega rednega dela, kar vrele. »Bistveno je, da prepoznate kaj vas (odrasle in otroke) dediščina uči.«

Sledilo je sredino ustvarjanje na parceli od Ankice v

Matavunu. Po prejemu vrečke z varuhom kraškega suhega zidu, ki je tudi nastal v sklopu projekta, je 17 vzgojiteljic različnih enot Vrtca Sežana 21 divaških Levčkov in 23 sežanskih Ovčkov razdelilo v pet skupin. Vsi otroci so najprej kamenje in bližnji suhi zid otipali, občutili, se vanj vživljali, z domišljijo potovali v notranjost kamnov, opazovali različne strukture kamnov in rastlin, ki živijo na njem, tolkli kamen na kamen,

ga vonjali in opazovali pokrajino. Nato so risali vtise, slikali oblike pokrajine, strukture kamna in lišajev, igrali travniku in zidu ter gradili. Nekateri so v kamnu videli rože, drugi slap, tretji so slišali kite, ... Bilo je čudovito.

Zakaj to počnemo in k temu pozivamo vse vzgojiteljice iz te in druge strani meje?

Kraškim otrokom moramo predajati svet naših prednikov, njihove vrednote in znanja, ki so jih skozi stoletja oblikovali v stiku s tukajšnjo naravo, saj je v nasprotnem primeru negotova ne le prihodnost kraškega suhega zidu in krajine, ampak kraške identitete kot take. Otroštvo nas zaznamuje za celo življenje.

Hvala ravnateljici Vrtca Sežana, Radici Slavkovič, za podporo in rabo prostorov. Hvala Slavku in Miru Žnidarčiču ter Janku Gombaču, Magdi Korošec in Vlasti Gorup, da smo lahko ustvarjali na vašem travniku in doživljali vaš suhi zid. Hvala Katji Fedrigo, da so ovčke pred nami travnik še pravočasno popasle.

Pripravila: Darja Kranjc
Fotografije: Darja Kranjc

LIVING LANDSCAPE
ŽIVA KRAJINA KRASA
IL PAESAGGIO VIVO
DEL CARSO

2007-2013

cooperazione territoriale europea
programma per la cooperazione
transfrontaliera
Italia-Slovenia

evropsko teritorialno sodelovanje
program čezmejnega sodelovanja
Slovenija-Italija

Investiamo nel
vostro futuro!
Naložba v vašo
prihodnost!
www.ita-slo.eu

Progetto cofinanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Progetto cofinanziato dall'Unione europea
(la regione slovena)

Kotiček Škocjanskih jam

Monitoring lokacij svetovne dediščine UNESCO

Med 8. in 13. septembrom 2013 smo v parku Škocjanske jame gostili partnerje projekta Monitoring lokacij svetovne dediščine, ki poteka v okviru Participatornega programa UNESCO in se bo predvidoma zaključil letos decembra. Za predstavnike upravljavcev treh lokacij svetovne naravne dediščine in petih lokacij svetovne kulturne dediščine iz šestih držav, je nosilka projekta v JZ PŠJ, mag. Vanja Debevec, s pomočjo sodelavcev organizirala intenzivno delavnico, ki so jo vodili ugledni svetovalci.

S svojo prisotnostjo na uvodnem predstavitevem srečanju sta nas počastili

izpostavila pomen vključitve slovenskega strokovnjaka doc. dr. Mihaela Klineta iz Katedre za tržno komuniciranje in odnose z javnostmi na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani v izobraževalni program delavnice.

Komuniciranje upravljavcev območij svetovne dediščine z domačini in obiskovalci je ključnega pomena za dolgoročno zagotavljanje njihovega dobrega stanja in pozitivne vključenosti v vsakdanje življenje in razvoj regij. Pri čemer je bistveno sprotne spremljanje učinka dela upravljavcev z namenom zagotavljanja dejanskega napredka. Komunikacija in uspešno udejanjanje poslanstva upravljavcev »nav-

Nature), za zaščiteno spomenik ali spomeniško območje, pa mag. Katri Lisitzin, svetovalka Mednarodnega sveta za spomenike in spomeniška območja (ICOMOS – International Council on Monuments and Sites). Kot primer dobre prakse pa nam je tovrsten načrt spremljanja stanja lokacije svetovne dediščine predstavil Švicar Raphael Schmid, ki sodeluje pri upravljanju zavarovanega območja z največjim ledenikom v Alpah Jungfrau-Aletsch.

In kdo so bili ti udeleženci?

Iz Bolgarije pri projektu sodelujejo upravljavci prekrasnega Narodnega parka Pirin s 180 jezери in 150 vrhovi višjimi od 1500 m ter

vljavec izjemno dobro ohranjenega arheološkega najdišča Gamzigrad – Romuliana, kompleksa rimskega cesarja Galeriusa, ki je nasledil Dioklecijana konec 3. in v začetku 4. stoletja. Iz Madžarske se nam je pridružil upravljavec benediktinskega samostana Pannonhalma ustanovljenega leta 996. Iz Romunije pri projektu sodeluje upravljavec lepo ohranjenega srednjeveškega mesta Sighisoara, ki je v svoji zgodovini igralo pomembno trgovsko in vojaško vlogo, ter sliko-

viti transilvanskih vasi z utrjenimi cerkvami, v zvezi s katerimi je bilo izraženo tudi zanimanje za našo cerkvičo sv. Helene v Gradišču. Iz Slovenije poleg upravljavcev Škocjanskih jam, pri projektu sodeluje še upravljavec prazgodovinskih mostišč na Ljubljanskem barju, ki pa se je delavnice utegnil udeležiti žal le prvi dan.

V imenu organizatorja gre na koncu zahvala za uspešno izvedeno delavnico tudi vsem lokalnim ponu-

dnikom prenočišč, prevoza, odlične hrane ter glasbe: Apartmajem Žnidarčič, Domačiji Pr Vncki, Turistični kmetiji Pr Betanci, Hotelu Malovec, Gostilni Mahnič, Sadjarski kmetiji Morelj, pekariči Mariki Mikuletič, Ekološki kmetiji Turn, Triu Turn, Prevozništvu Čepar in seveda enemu in edinemu kuharju in prostovoljnemu naravovarstvenemu nadzorniku Rihardu Baši.

Pripravila: Darja Kranjc
Slike: Darja Kranjc

predstavnica divaške občine in direktorica Slovenskega urada za UNESCO. Udeležencem pa sta uspešno delo zaželeli direktorica JZ PŠJ, dr. Gordana Beltram, ter podpredsednica Slovenske nacionalne komisije za UNESCO in predsednica Komisije za dediščino, Magdalena Tovernik, ki je v svojem nagovoru poudarila pomen komunikacije in mreženja zaščitene območij narave in kulturne dediščine v Sloveniji in s tem

zven« pa temelji na spremljanju stanja »navznoter«, tj. spremljanju stanja značilnosti, zaradi katerih je bila posamezna lokacija razglašena za svetovno dediščino. Kako pripravimo načrt tovrstnega spremljanja stanja za zaščiteno območje narave, je udeležence delavnice med drugim učil dr. Pierre Galland, svetovalec Mednarodne zveze za ohranjanje narave (IUCN – International Union for Conservation of

s pticami bogatega naravnega rezervata Srebrna. Iz Bosne in Hercegovine so se nam priključili upravljavci mosta Mehmed paše Sokolovića v Višegradu, ki se že od 16. stoletja s svojimi enajstimi loki pne čez reko Drino, in obnovljenega starega mosta in mesta Mostar kot simbola mednarodnega sodelovanja in sobivanja različnih kulturnih, etničnih in verskih skupnosti. Iz Srbije je v projekt vključen upra-

STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE
JAVNI SKLAD

UGODNA ODDAJA STANOVANJ

Stanovanjski sklad RS, javni sklad oddaja v najem nova stanovanja in stanovanjske hiše različnih velikosti na izvrstnih lokacijah v vseh slovenskih regijah. Stanovanja se nahajajo v Ajdovščini, Borovnici, Cerknici, Pivki, Postojni, Vipavi in v drugih mestih.

Ponujamo možnost daljšega najema z ugodno mesečno najemnino. Vsa stanovanja se nahajajo v urbanih naseljih, prijaznem okolju in bližini potrebne infrastrukture.

Podrobnejše informacije so vam na voljo na spletni strani www.ssrs.si in na tel. št. 01 4710 500.

OPTIKA

Gregor Primc

Gregorčičeva 9 • 6250 ILIRSKA BISTRICA
Tel.: 05/71-00-510

- MERITVE DIOPTRIJE
- OKULISTIČNI PREGLEDI
- MERJENJE OČESNEGA TLAKA
- IZDELAVA IN POPRAVILA OČAL NA RECEPT ALI BEZ
- ROČNE URE
- ZLAT NAKIT • SREBRN NAKIT

URNIK

PON-PET 8-12 in 15-18
SOBOTA 8-12

Brezplačni test sluha

STE ŽE SLIŠALI:

Testirajte mini digitalni slušni aparat in če bodo vaša pričakovanja izpolnjena, ga lahko kupite.

Sonetik
REDISCOVER HEARING

Iz občine Pivke...

MRLIŠKA VEŽICA NA JURŠČAH

18.9. je bila na Jurščah krajša slovesnost ob podpisu pogodbe za izvedbo projekta »Mrliška vežica Juršče«. Dogodku so prisostvovali predstavniki projektantov, nadzora in izvajalcev, ki bodo partnerji pri izvedbi omenjenega projekta. Sicer pa so začetek nove pridobitve s svojo prisotnostjo pozdravili tudi občinski svetniki, predstavniki občinske uprave, vaščani Juršč ter novinarji.

Podpisnika pogodbe za izgradnjo mrliške vežice na Jurščah sta bila Uroš Petrič, predstavnik podjetja Treven, gradnje in vzdrževanja, d.o.o. Logatec in župan Občine Pivka Robert Smrdelj.

Izvajalec del, ki bo na osnovi projektantskih dolo-

podjetje MAHNIČ d.o.o. iz Izole. Mrliška vežica bo stala v neposredni bližini cerkve na Jurščah. Predviden začetek gradnje mrliške vežice je v oktobru, za izvedbo projekta so namreč že pridobljena vsa potrebna soglasja in izdelani projekti za izvedbo ter pridobljeno gradbeno dovoljenje.

služil za pogrebno dejavnost - poslovilni namen, imel bo vso komunalno infrastrukturo, dvorišče in parkirišče (10 P) v makadamu brez robnikov. Obodne in notranje stene objekta bodo iz modularne opeke debeline 30 in 12 cm. Streha bo simetrična dvokapnica s slemenom, ki teče vzporedno z daljšo stranico, v smeri vzhod - zahod in bo krita z opečno kritino-gladki korci. Vsa zunanja okna in vrata na objektu bodo lesena in zastekljena s termopan steklom ter opremljena z masivnimi kamnitimi ertami iz lokalnega kamna. Kamniti pa bodo tudi stebri nadstreška na vhodu v poslovilno vežico.

Zaključek del na projektu, katerega uradni začetek pomeni današnji slavnostni podpis pogodbe na Jurščah, je predviden do poletja 2014.

Mrliška vežica bo grajena v obliki pravokotnika, tlorisnih gabaritov 6,70m x 10,15 m. Objekt bo pritličen in bo

čil IRENE ŽITKO JAKOVINA iz Pivke uresničil projekt, bo gradbeno podjetje TREVEN d.o.o. iz Logatca, nadzor nad izvedbo del pa bo opravljalo

Oglasi

Vabimo k vpisu v IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH v programe:

GOZDAR
GOZDARSKI TEHNIK
MIZAR
LESARSKI TEHNIK^{PTI}
BOLNIČAR - NEGOVALEC
ZDRAVSTVENA NEGA

SGLŠ Postojna ponuja **bogato paleto tečajev s področja gozdarstva**: tehnike dela z motorno žago, spravilo lesa, strojna sečnja, delo z adaptiranim gozdarskim traktorjem, delo z gozdarsko polprikolico in hidravličnim nakladalnikom, delo z gozdno žičnico, varno delo s traktorjem in traktorskimi priključki (F-kategorija), **usposabljanje za pridobitev NPK-jev...**

SGLŠ je edina ustanova v Sloveniji, ki ima licenco za izvajanje **vseh nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK)** s področja gozdarstva in lovstva, izvaja pa tudi NPK-je s področja lesarstva in zdravstva.

Pridi PO znanje, uresniči svoje sanje.

Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna

Tržaška cesta 36, 6230 Postojna

izob. programi: 05/850 10 20 / mateja.mezgec-pirjevec@guest.arnes.si

tečaji: 041 789 079/ ivanka.rovan1@guest.arnes.si

www.sola.sgls.si

ŠOLSKI CENTER POSTOJNA
SREDNJA ŠOLA

IZREDNO IZOBRAŽEVANJE

Vabljeni k prijavi v programe

- Predšolska vzgoja (poklicni tečaj)
- Gimnazija
- Strojni tehnik
- Ekonomski tehnik
- Strojni tehnik (PTI)
- Tehnik računalništva
- Oblikovalec kovin – orodjar
- Avtoserviser

Vse dodatne informacije dobite na telefonski številki 081 601 657 oz. na elektronskem naslovu dolores.kes@gmail.com.

ŠOLSKI CENTER POSTOJNA
VIŠJA STROKOVNA ŠOLA
Cesta v Staro vas 2, Postojna

Programi višješolskega strokovnega študija

POSLOVNI SEKRETAR

(možnost študija na daljavo)

STROJNIŠTVO

GOZDARSTVO IN LOVSTVO

(VI. st. izobrazbe)

za študijsko leto 2013/14

Informacije o programih
dobite tudi na naši spletni strani:
www.vspo.si

Pester program Bučjade**Za zdruc je bilo buč dovolj**

Kljub slabi letini in napovedanemu slabemu vremenu, so člani KETŠD Alojzij Mihelčič iz Harij izpeljali že peto

razni štrukeljčki, štruklji, friganja, biskviti, kolači in tudi nekatere novodobne slaščice.

Martin, ki sta kljub mladosti parirala nekoliko starejšim Vatrenim dečkom iz sosednjih Šapjan.

Bučjado. Seveda s pomočjo okoliških društev in nekaterih obrtnikov, ki so sodelovali na razstavi bučnih jedi, med katerimi je kraljevala 56 kilogramska buča kmetovalca Alojza Volka iz Zarečice, vzgojena in pridelana prav za ta namen.

Zaradi izpada bučnega pridelka je bila vas sicer nekoliko manj okrašena kot prejšnja leta, a kljub temu je bilo buč dovolj, da so prav vsi obiskovalci V. Bučjade poskusili bučni ždrec pa tudi slajše bučne dobrote kot so

Nedeljski program, ki je bil prav tako v znamenju buč, so sooblikovali KD Sv. Florjan Dobropolje, KD Studenc Gornji Zemon, KD Grad Dolnji Zemon, Gostilna s prenočišči Potok Dolenje, Cvetličarna M Ilirska Bistrica, Gostilna Povodni mož Topolc, KŠD Koseze, Kmetija M'hčin Zarečica, Varstveno delovni center Ilirska Bistrica, KTŠ Prem, Društvo podeželskih žena Ilirska Bistrica in Društvo diabetikov Ilirska Bistrica, obiskovalce je navdušil obetavni duo Hana in

Najmlajši so se zabavali v kreativnih delavnicah z Barbaro Frank in v lepčilnici, ki jo je vodila Andreja Frank, nekoliko starejši pa so se pomerili v spretnostnih šaljivih igrah. Prav vse pa so navdušile članice igralske skupine KETŠD Alojzij Mihelčič s šaljivo pripovedjo o Slabi letini izpod peresa Alenke Dolgan.

Vsem, ki ste pomagali pri organizaciji in izvedbi prireditve iskrena hvala. Poimenski seznam bo objavljen v Harijskih novicah, ki bodo izšle 26. decembra na Štefanovo, naši tradicionalni prireditvi na katero ste že sedaj prav vljudno vabljeni.

KETŠD A. Mihelčič Harije

Prireditve**MALA JUŽNA**

Kot že vrsto let do sedaj smo se tudi letos članice KETŠD A. Mihelčič iz Harij udeležile Male južne na Doljnem Zemonu. Na idiličnem prostoru grajskega dvorišča so bile postavljene stojnice, ki so bile zasedene s člani kulturnih društev iz okolice Ilirske Bistrice. Vsako društvo je pripravilo hrano, ki se jo je včasih jedlo zelo pogosto. Za pokušino smo pripravile ždrec z zeljem, zabeljen s pršutom. Za sladico smo ocvrle šnite. Na stojnicah je bilo prijetno in vabljivo za naše brbončice, saj je iz vsakega lonca dišalo po domači hrani. Obiskovalci so hrano brezplačno pokušali. Za zabavo je igral ansambel Biseri, za razvedrilo je poskrbel organizator z zabavnimi igrami in kulturnim programom. Člani našega društva se veselimo povabila na takšne prireditve. Zadovoljni smo, če je odziv obiskovalcev dober.

**KETŠD A. Mihelčič,
Alenka Dolgan**

Zanimivosti**Velikan iz Brkinov**

Beseda hvala za vzgojo velikana gre na račun gospodarja Ivana, ki pravi: »Za vzgojo velikana je potrebno veliko gnojila in vsakodnevnega zalivanja.«

Tekst – foto: Petar Nikolič

Zavod za svetovanje in psihoterapijo**MOJA POT**

Po nekajletnih izkušenj izvajanja psihoterapije, so-vođenja skupine za pomoč pri zdravljenju alkoholizma Človeška toplina v Ljubljani in so-vođenja terapevtske skupine in skupine za samopomoč preko društva DAM v Ilirski Bistrici smo se odločili, da združimo znanje in moči in ustanovimo zasebni zavod Moja pot, preko katerega bomo lahko delovali v vseh navedenih segmentih pomoči in pomagali ljudem, ki imajo težave pri prekomernem pitju alkohola, v duševnem zdravju ali potrebujejo pomoč pri reševanju raznih stiskah in težavah individualno, torej sam s psihoterapevtom. Naj na kratko opišem samo delovanje skupin in psihoterapije.

Skupina za samopomoč, je namenjena ljudem, ki imajo težave v duševnem zdravju, torej depresijo, tesnobo (anksioznost), so pretirano žalostni, imajo paniko, strahove, ki ne vedo od kod izvirajo, neprestano preverjajo, ali se preprosto počutijo, da jih nihče ne razume, ali pa da so zaradi svoje psihične bolezni zaznamovani, odrinjeni, ne zmorejo nikomur povedati o svojih težavah, je ta skupina pravi naslov za vas. Skupina deluje že tri leta, zelo pomembno je zaupanje v sami skupini, to pomeni, da vse kar se dogaja v skupini, tam tudi ostane in se o tem ne govori izven skupine. Je zaupnega značaja. Večina, ki jih je prišla na skupino, je bila nesigurna, zato smo se dogovorili, da se vsak novi član najprej sreča s terapevtko, se z njo pogovori in se šele potem vključi v skupino. Srečujemo se dvakrat mesečno po eno uro in pol, včasih imamo zunanje predavatelje, ki nam povedo kaj novega, pa ne samo o bolezni, znanje širimo na vseh področjih življenja. Skupaj se učimo in gremo naprej.

Skupina za pomoč pri zdravljenju alkoholizma

Skupina bo letos prvič začela delovati v Ilirski Bistrici. Delali bomo po programu društva Človeška toplina, katero deluje v Ljubljani že deset let. Skupina deluje terapevtsko, to pomeni, da dela po določenem programu, načeloma je obvezna udeležba partnerjev, ali otrok, ali staršev ljudi, ki imajo težave s prekomernim pitjem alkohola. Da delamo po določenem programu pomeni, da se moramo redno udeleževati skupine, da hodimo 1x na mesec na izlete, da se udeležimo skupne novoletne večerje, da gremo na skupni poletni tabor, torej, da se držimo pravil, ki bodo na skupini predstavljena. Tudi na tej skupini je zelo pomembna zaupnost.

Psihoterapija: že nekaj let deluje psihoterapija, kjer se ukvarjamo s posamezniki, s pari in z družinami, ki imajo razne težave v družini, v odnosih. Delamo z ljudmi, ki imajo psihične težave, kjer so prisotni razni strahovi, travme, žalovanja, zlorabe, nasilje, nezmožnost obvladovanja stresnih situacij, spolne zlorabe. Želimo si, da bi v Bistrici zaživelo zgoraj navedeno, saj se zavedamo nujne potrebe po reševanju takšnih problemov. Res pa je, da se ljudje težko odločijo, da pridejo ali na terapijo, ali na skupino, saj je kraj majhen in vsak vsakega pozna. Če imate težave s tem, nas lahko kontaktirate preko maila ali telefona in vam damo kontakte drugih terapevtov, ki ne delujejo v našem kraju.

Le skupaj bomo močnejši in le tako si bo vsak našel svojo pot.

Naši kontakti: Jerica Penko: telefon 040 835 678, E-naslov: penkoj@gmail.com; Dragica Erpič: telefon 041 448 611, E-naslov: dragicaerpic@gmail.com; Judita Ljubič: telefon 041 707 602, E-naslov: judita.dso@gmail.com

Psihoterapevtska skupina

»Zato da stojiš sam, potrebuješ moč, zato da se nasloniš na drugega, potrebuješ pogum.«

PSIHOTERAPEVTSKA SKUPINA

Imate težave v osebnem, partnerskem ali družinskem življenju, vam odnosi predstavljajo breme in ne opore, doživljate občutke nemoči, nesmisla in ujetosti v začaran krog?

V Postojni bo v oktobru v prostorih Centra za socialno delo začela delovati psihoterapevtska skupina, ki se ji lahko pridružite. Skupina je namenjena tudi tistim, ki se vam zdi, da boste pred drugimi težko govorili, saj vsak pove samo toliko in samo tisto, kar želi. Psihoterapija ni čudežno zdravilo, ki bi učinkovalo takoj in pozdravilo vse težave, vendar če smo dovolj vztrajni in smo za to pripravljeni tudi kaj narediti, do sprememb zagotovo pride.

Delo bo potekalo po modelu relacijske družinske terapije, ki jo je pri nas razvil dr. Christian Gostečnik. Skupina se bo sestajala vsak teden od oktobra do maja v večernih urah, srečanja bodo trajala uro in pol. V skupino se lahko vključijo le polnoletne osebe. Terapije so brezplačne, število mest je omejeno. Prijavite se lahko na tel. št. 031 275 032 ali nam pišete na e-naslov (bozac.lidija@gmail.com), kjer smo vam na voljo tudi za dodatne informacije.

Lučnik na borjaču Pugljevih

Koseze- Člani v družini Pugelj Srečka in njegovega soseda Igorja s ponosom govorijo o dva metra visokem Lučniku – rastlini, ki kot iz »vode« raste na meji med sosedoma. Za zdravilno rastlino z rumenimi cvetovi skrbita so-progi Srečka in Igorja, Dragica in Marija. Lučnik je dvoletnica. Prvo leto požene le pritalen listov venec, drugo leto pa do 2 metra visoko ravno, nerazvejano dlakavo steblo. To je posuto z majhnimi rumenimi cvetovi in listi, ki dišijo po medu. Sosede pravijo in dodajo: »Nabiramo predvsem zdravilne cvetove, pa tudi liste in korenine. Pomembno je da nabiramo ob suhem vremenu.« Na vprašanje kdo pobira, sta gospe v en glas odgovorili: »odvisno od vremena pobiramo vsaka zase.«

Tekst-foto: Peter Nikolič

Prebiranja

Sabrina Meško, Knjiga miru – vodnik k notranjemu miru, bogastvu in zaščiti, Debora, Ljubljana, 2004

»Z vsakim dihom ponovi naslednjo afirmacijo: negativno nabrano energijo izdihujem in z vsakim vdihom polnim svoje življenje s pozitivno energijo, idejami in ljudmi. To vajo čez dan ponovi tolikokrat, kot se ti zdi smiselno, vsekakor pa takoj po prebujanju zjutraj in zvečer pred spanjem.«

Čas poletja in norenja (recimo, da je tudi tega bilo na pretek) se počasi izteka, čeprav bi marsikdo rad, da toplega še ne bi bilo konec. Marsikdo od nas bi tudi nad vse rad, da denar priteka kar tako, meni nič tebi nič, kot doživljenska renta ne da bi bilo potrebno zjutraj vstajati in se odpravljati v službo; kjer nam bo spet napenjalo vratne, hrbtnne, ritne in še kakšne mišice od buljenja v ekrane, v mrke obraze in še kam. Ampak – zato obstaja na tone dobrih knjig, s katerimi si lahko pomagamo, če že nimamo tistih pet do deset minut za sprehod v naravo ali kam. Dr. Sabrina Meško je v Sloveniji znana kot avtorica knjige Zdravilna mudra, v kateri predstavlja vaje za poglobljeno delovanje starodavnih tehnik muder – položajev dlani za zdravljenje telesa, duše in uma in 12 meditacij iz narave v čudovitem okolju Triglavskega narodnega parka in Malibuja v Kaliforniji. Vaje vključujejo mantrе, čakre, barve in izjave za popolno in lahko pot k samospoznanju. Sabrina je doktorica alternativne medicine, odrasla je v Sloveniji. Zaljubljena v ples, glasbo, balet. Med okrevanjem po poškodbi hrbtnice je odkrila še ljubezen do joge, ki je postala njena življenska dejavnost in naloga. Več let se je učila različnih meditacijskih naukov in tehnik pri znanih indijskih mojstrih joge ter postala diplomirana terapevtka. Razvila je edinstven program joge, ves čas pa jo zanima starodavna umetnost muder. V Los Angelesu ima podjetje The Art of Yoga, njena spletna stran pa razkriva ponudbo različnih lepotnih terapij, govorniških tečajev in analiz, knjig in devedejev. Je ustanoviteljica centra Timelles Dream Retreat v hribih Santa Monice. Gre za izjemno vsestransko osebo, ki lahko s svojimi alternativnimi tehnikami sproščanja resnično marsikoga obogati. Druga izmed zanimivih knjig je pričujoča Knjiga miru. Zakaj se na nekaterih krajih počutimo dobro ali slabo? Zakaj nas privlači nekdo, ki ga nismo še nikoli poprej srečali? Pa če si vendarle zamislimo, da smo od nekoga in nekod varovani in da predvidevamo, da je naša duša neuničljiva in da je bistvo našega bitja nesmrtno, da potuje skozi čas, skozi življenja, sozvočja, se da. No, nekaterim nekoliko olajša življenje, priznajmo si. Če poleg tega zaupamo sami vase in v naše vesolje, trdi avtorica, se zazdi življenje čudovita pustolovščina. Kako pogosto poslušamo notranji glas? Velikokrat smo kot otroci, ki kljub svarilom, poprimemo za vroč ročaj ali pokrov. Tudi odgovornost za neljube dogodke znamo še kako prenesti na različne grešnike, najsi bo to luna, sosed ali sosedov pes ali pač že nekdo. V resnici gre za pomanjkanje poguma, da bi se soočili z dejstvom, da nam je življenje položeno v roke in da se moramo pravzaprav z njim najbolje znajti. Konec koncev nam knjiga, tako malce žgečljivo povedano, če se zanimamo za duhovnost, ne pove dosti novega, ima pa avtorica smisel, da pritegne k branju in kar je še bolj, pritegne k vajam, meditativnim, fizičnim ali drugačnim. Če vam jesen ne daje dovolj, se prepustite Meškovi, nedvomno bo iz vas znala potegniti najboljše. Prijetno branje do prihodnjic,

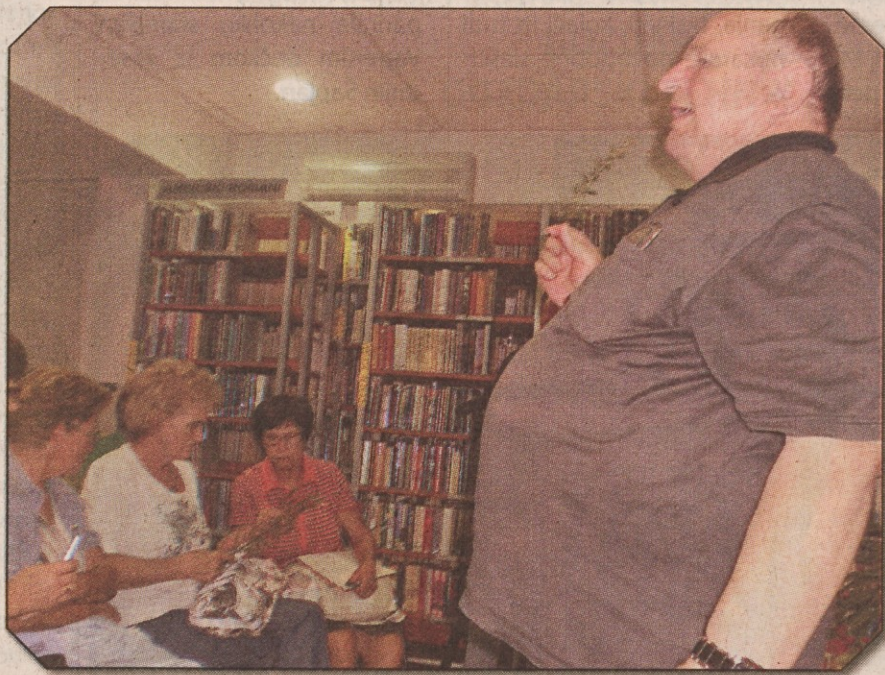
Patricija Dodič

Predavanje

Zdravilna zelišča za dušo in telo

Kozina - V Evropi je v kamni dobi človek užival rastlinsko hrano, ki mu jo je dajalo, vsaj tako pravijo, približno 750 različnih rastlin. Takratni človek si je nagonsko - ali preko izkušenj - izbiral hrano, ki mu je dajala moč, ga zdravila. Sčasoma, skozi stoletja in tisočletja, se je na večino divjih rastlin skoraj pozabilo, gojili so nove. Čisto povsem pa nekaterih le niso vrgli v pozabo, saj so njihove učinke poznali od prej in znanje prenašali iz roda v rod. Ljudsko

medicino prvih kultur je na Kitajskem popisal Šen-Nung tri tisoč let p.n.št., v Evropi pa je to opravil Dokurides v začetku našega štetja. Paracelsus je kasneje v medicino uvedel zdravila iz nežive narave, v začetku 19. stoletja pa so se kemiki in farmacevti začeli zanimati za različne učinkovine v rastlinah in iz njih izločevali alkaloide, glikozide, vitamine, antibiotike idr. Koliko sintetičnih zdravil »požre« današnji človek, bi raje ne omenjali. Ampak, že Hipokrates je nekoč napisal, da si mora človek v boleznih znati pomagati tudi sam. In da bi ne ostali popolnoma nevedni, kar najbrž nismo, pa vendarle, smo v kozinsko knjižnico povabili strokovnjaka, mag. farmacije, Jožeta Kukmana, ki strokovno znanje o zdravilnih rastlinah prenaša na uporabnike zdravilnih zelišč že več kot 60 let in svetuje ljudem v samostanu v Stični. Na uporabnike prenaša znanje patra Simo-

na Ašiča, s katerim je še za časa njegovega življenja veliko sodeloval. Pater Simon Ašič je bil najbolj poznan stiški menih in je s potrpežljivostjo razdal obiskovalcem zeliščarsko znanje, pridobljeno s študijem preko takrat dostopnih virov. Cistercijanska opatija v Stični, kjer še danes »službuje« upokojeni mag. Kukman, ima od leta 2000 za izdelke, ki jih izdeluje po Ašičevih recepturah, registrirano lastno blagovno znamko z velikim ugledom. Poudarja, da je pri nabiranju in shranjevanju zdravilnih zelišč (najsij bo cvetov, listov, korenin, plodov ali lubja) potrebna pozornost, saj zdravilna moč traja le 18 mesecev. Najbolje je zdravilne rastline hraniti v steklenih kozarcih, barvne pa v barvnih steklenih kozarcih, nikakor pa ne v plastičnih vrečkah in posodah, papirnate pa za daljši rok shranjevanja tudi niso najbolj primerne, saj so nekateri rastline higroskopne. V stiškem samostanu pripra-

vljajo 24 vrst čajev, 10 vrst tinktur, 10 mazil in zdravilne čaje mešajo na željo uporabnikov tudi po individualnih receptih. Kukman je številno občinstvo seznanil, da je v Sloveniji približno tri tisoč vrst rastlin (da o podsortah ne govorimo), kar je v primerjavi z Anglijo, ki jih premore okrog 600, nedvomno veliko bogastvo, da pa je odkup zdravilnih rastlin kljub vsemu usmerjen na zahodna tržišča, saj je tam gojenje zdravilnih rastlin masovno, medtem ko se v Sloveniji zeliščnim vrtovom posvečamo bolj butično in morda premalo. Ljubitelj narave zatrjuje, da se je pri nabiranju zdravilnih zelišč potrebno držati načela »naberi samo toliko, kot rabiš«, obenem pa meni, da ozdravljenje sledi naslednjemu vrstnemu redu: ozdravljenje z besedo, nato z zeliščem in šele nato, če že ne gre drugače, z nožem (torej operativno). Današnji odnos bolnik-zdravnik je po njegovem mnenju veli-

ko prepovršen, saj se veliko premalo časa namenja pogovoru, s katerim se lahko že a priori reši marsikatero težavo. V dve in pol urnem, izredno poučnem in zanimivem, pogovoru v nabito polni knjižnici je poleg obilo koristnih informacij za konec pridodal še recept za trpotčev sirup, ki vam ga radovoljno posredujem, sicer pa si lahko posnetek večera ogledate preko TV Galeja. Recept za izdelavo trpotčevega sirupa (lahko ozko-

listni ali širokolistni): posebej skuhamo sladko vodo v razmerju 1 kg sladkorja na 1 liter vode. Vodo prevremo in kuhamo, da se zmes zgosti. Posebej skuhamo skoncentrirani čaj iz posušenega trpotca (litrsko posodo napolnimo do vrha s trpotcem, prelijemo z vročo vodo, pustimo 20 minut). Trpotec popije vodo, zato sok iztisnemo s krpo in vlijemo v sladkano vodo. Sirup je narejen in brez konzervansov ostane učinkovit do šest mesecev. Magister farmacije se je od nas poslovil z besedami: »Na tako potrpežljivo občinstvo, ki bi toliko časa zdržalo ob mojih nasvetih, pa doslej še nisem naletel.« Kompliment? In še kako. Hvala torej vsem, ki ste bili in zdržali. Obenem vabljeni na naslednjo prireditev v začetku oktobra, ko bo v kozinski knjižnici gost Silvo Čelhar s potopisom o Ohridu.

tekst in foto
Patricija Dodič

PROEL - elektroinstalacije

Peter Prosen s.p.
Hrpelje · Slavniška c. 10
6240 Kozina
GSM: 051 / 412 730

Storitve za vse rešitve.
Instalacije za vsak žep.

www.renault.si

+1000 € VEČ ZA VAŠ STARI AVTO

TO JE PRILOŽNOST. TO JE RENAULT.

5 LET JAMSTVA

RENAULT QUALITY MADE

WORLD CHAMPION ENGINE

OB MENJAVI ZA NOVI RENAULT JE VAŠ STARI AVTO KATEREKOLI ZNAMKE VREDEN 1000 EUR VEČ.

DRIVE THE CHANGE

RENAULT

PORABA PRI MEŠANEM CIKLU 3,5 - 7,4 l/100km. EMISIJE CO₂ 90 - 174 g/km.

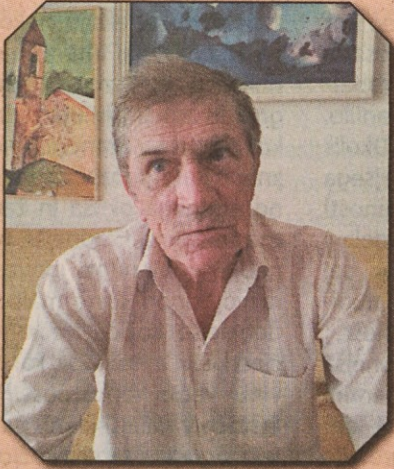
PE KOPER 05/663 61 17
PE NOVA GORICA 05/335 44 00
PE AJDOVŠČINA 05/364 33 04

PE TOLMIN 05/338 47 01
PE POSTOJNA 05/721 28 28

Trgo ABC

Razmišljanja

Septembrski utrinki

Ta mesec je za Primorce najlepši mesec. Je čas trgatve, praznik vileniške poezije in predvsem priključitve Primorske k matični domovini. O tem malo kasneje.

Trgatev, vsaj zame, je najlepše opravilo na

tem svetu. Ne samo meni, večini Primorcev se takrat najbolj svetijo oči, ki ocenjujejo vsak grozd, ne, vsako jagodo posebej in kot kompjuterji določajo stopnjo sladkorja in s tem tudi rezultat vrenja jagod in seveda produkt. Že dva meseca pred dozorjenjem te oči povedo, kolikšno količino bo to telo lahko vsrkalo do omame, ki prinaša blaženost. Ob tej blaženosti se spominjam, žal že pokojnega prijatelja, ki je s kozarcem izgovoril nepozabni stavek: »Moje sladko, ki te tako ljubim in me tako mečeš.« Zgodi se, da poleg vinca mečejo na tla pokončno majajoca telesa tudi drage polovice življenja. To pa ni več blaženost.

Jama Vilenica se v septembru ponuja literatom z vsega sveta, ki tudi ljubijo to zlahtno kapljico, malo manj o njej pišejo, ker niso Primorci. Letos so hoteli (in tudi skoraj so) obmorci postaviti literate in literatinje v slano vodo in nisem prav prepričan, da so se omenjeni uskladili s pričakovanji, kajti največ lahko telo pokaže svojo prožnost v domačem kraju, to je ob Vilenici, ki je priča številnim zgodbam o sladkem vincu. Mogoče je najlepša zgodba z lokavskimi fanti in finsko pesnico (imena ne bom zapisal), ki je že v opoldanskem času praznila flaše piva in še kakšen sadjevček vmes. Seveda, lokavski fantje so to lepo žensko bitje vzeli v precep. Hoteli so ji dokazati, da so boljši ljubitelji zlate kapljice. Začela se je tekma, ki je trajala in trajala. Litri rebule so izginjali in pod mizo so izginjali tekmovalci, le tista lepa Finka, ki je vmes napisala še kakšno pesem, je ostala pokončna na telesih padlih junakov. V tolažbo junakov naj povem, da naslednji dan zmogavka ni kazala velikega navdušenja nad dogajanjem, kajti rebula jo je ponesla v tisti čarobni svet in razum težko najde izhod.

Primorci smo poleg poznavalcev vina tudi veliki domoljubi. Pred toliko in toliko desetletji smo imeli veliko priložnost ustanoviti svojo državo, o kateri danes sanjamo. Ne, želeli smo biti veliki in še večji in podali smo se na pot državnosti od Triglava do Gvangelije. Da bi vse skupaj lepo zaokrožili so in smo primorski fantje stražili mejo na jugu, z juga pa so naše meje stražili fantje od tam. Popolna usklajenost samo s to napako, da so naše primorske državne meje bile okno v svet in preveč strelav je upihnilo marsikatero upanje. Še danes mi ni jasno, zakaj praznujemo priključitev Primorske k Jugoslaviji, kajti takrat je bila ta država. K novi državi, kot vem, se nismo priključili. Morda pa so nas vsi ti državni, politični in drugačni tajkuni kupili. Kot vidim, vse primorsko gospodarstvo je v rokah čudnih ljudi, drugačnih navad in drugačnih pogledov. Čudno, delati pustijo Boscarolu letala z upanjem, da bomo Primorci odleteli preko morja in Primorska ne bo več Primorska in morje se bo imenovalo Ljubljansko morje.

Ja, zamisliti se je treba.

Aleksander Peršolja

Razstave

Razstava Krebljevih »haiku-fotografij«

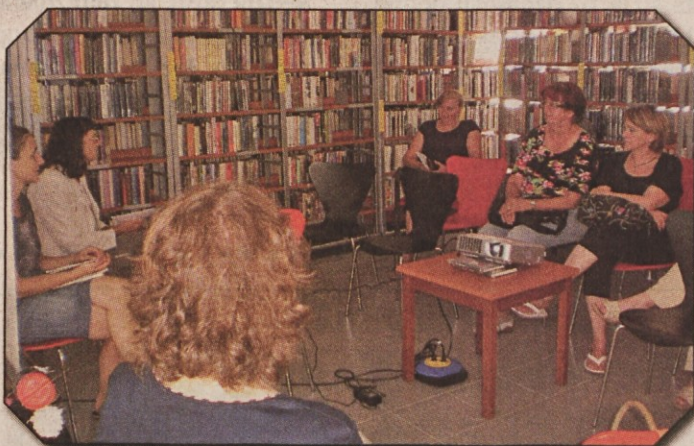
Dunaj - 18. oktobra 2013 ob 20.00 odpira svojo razstavo z naslovom Dear Japan v galeriji Photo Seccession na Dunaju (Rechte Wienzeile 85, Wien, Avstrija) priznani bistrški fotograf in arhitekt Marjan Krebelj. Do konca oktobra bo razstavljal serijo fotografij, navdihnenih pri japonskih umetnikih, kot so Hiroshiga ali Hokusai in drugi. Fotografije prežema zenovsko-meditativni pridih, ki jih je ustvarjal z modernim fotografskim orodjem. Krebelj tudi sicer operira na različnih področjih vizualne komunikacije in grafičnega dizajna. Eksperimentira s podobami v gibanju in drugimi prostorskimi instalacijami. Trenutno predava kot profesor in raziskovalec na Fakulteti za Arhitekturo v Ljubljani. Fotografije bo v kratkem razstavljal tudi v domačih krajih.

tekst Patricija Dodič,
foto Marjan Krebelj

Predstavitev

Univerza za tretje življenjsko obdobje Kras

Kozina - Leta 1984 so izobraževalci odraslih in univerzitetni učitelji s prostovoljnim delom ustanovili Slovensko univerzo za tretje življenjsko obdobje. Do danes je Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje zrasla v nacionalno mrežo 46-tih univerz v 43-tih krajih po Sloveniji. Univerza ima danes več kot 21.000 študentov, več kot 1.000 mentorjev in prostovoljcev, kjer so ciljna skupina upokojevalci ali tisti tik pred upokojitvijo. Tudi v Sežani je bila nekaj let nazaj ustanovljena Univerza za tretje življenjsko obdobje Kras s predsednico Nadjo Mislej Božič, ki so jo te dni, skupaj z mentoricama Katarino Sadovski in Marjeto Malešič, predstavljale tudi po knjižničnih enotah, med drugim tudi v Knjižnici Kozina. Cilj jim je izboljšati razumevanje potreb starejših odraslih ter z izobraževanjem in kulturo boljšati njihovo življenje in omogočiti ponovno integracijo starejših v družbo tako, da lahko osebno rastejo in podpirati vse oblike in načine dejavnega staranja. V študijskem letu 2013/2014 predstavljajo različne programe, kot so angleščina, Muzej Krasa, Ohranjam zdravje, Po kraških poteh,

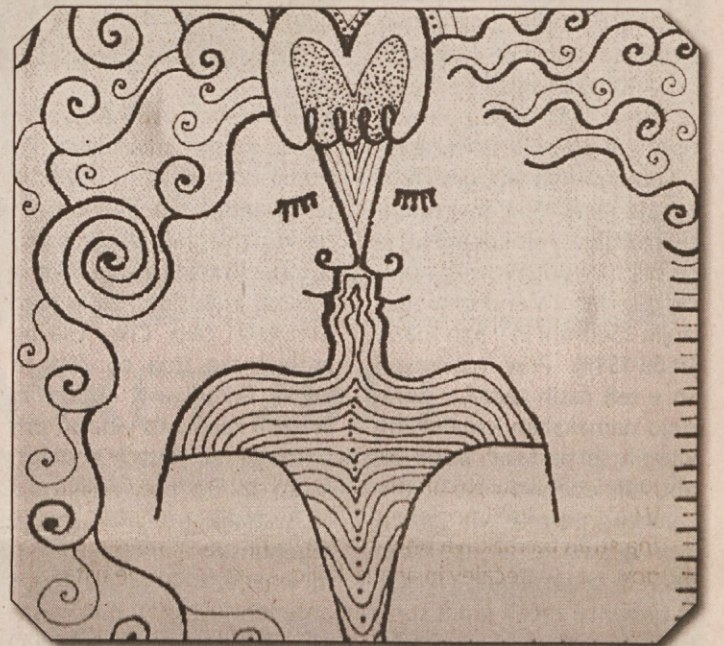

Slovensko ljudsko izročilo, digitalna fotografija, italijanščina, japonsščina in še veliko podobnih zanimivosti. V program se lahko vpišete do konca septembra (prijavnica bo tudi v Knjižnici Kozina), ali se pozanimajte za nadaljnje informacije na nadja.mislej-bozic@guest.anres.si ali na tel. št. 031 351 830.

tekst in foto Patricija Dodič

Ljubezensko v september

Kozina - V Knjižnici Kozina so s septembrom ponovno zagnali ustvarjalno kolesje in odprli razstavo priznane oblikovalke vizualnih komunikacij, Jane Pečečnik z naslovom Midva. Flomaster na platnu v črno-beli tehniki je zadnja kreacija domačinke, ki od nedavna živi in ustvarja v Klancu pri Kozini. Sicer pa že sedemnajsto leto deluje kot uspešna kulturna delavka, ki je v preteklosti sodelovala z agencijo Atis iz Kopra in predavala na Višji strokovni šoli v Sežani na oddelku za fotografijo, predmete Obdelava in predstavitev fotografije, Oblikovanje vizualnih komunikacij in Vizualne komunikacije. Samostojna kulturna delavka se sicer ukvarja z ilustracijo, fotografijo, oblikovanjem, 3D oblikovanjem, scenografijo in kostumografijo in občasno vodi oblikovalske, ilustratorske in kreativne delavnice. Med ostalim je realizirala celostne grafične podobe za VDC Koper, Glasbeno šolo Koper, Ljudsko univerzo Sežana idr. Važnejša ustvarjena dela so knjiga Bršljan za Regijski Park Škocjanske jame, od 1997 oblikuje koledar Primorskih novic, ilustrirala ali oblikovala je knjige različnih ustvarjalcev, kot so Rudi Kerševan, Sonja Votolen, Rabindra-nath Tagore, Kahlil Gibran, Fran Miličinski Ježek in mnoge druge. Obenem je oblikovala CD ovitke različnim glasbenim

ustvarjalcem, kot so Mia Žnidarič, Terrafolk, Steve Klink idr. Razstava v prostorih knjižnice je na ogled do 27. Septembra, za njo pa v kozinsko knjižnico prihaja razstavljeni Katja Gorup.

tekst Patricija Dodič,
foto Jana Pečečnik

Literatura

Bralni črv

Illirska Bistrica - V torek, 17. septembra smo v knjižnici organizirali prireditev na kateri je potekala podelitev priznanj in nagrad udeležencem počitniške bralne značke »Bralni črv«. Letos smo jo izvedli že 12 leto, kar dokazuje, da otroci kljub počitniškemu lenarjenju radi posežejo tudi po dobrih knjigah. Pri »Bralnem črvu« je sodelovalo 44 otrok, ki so si med šolskimi počitnicami vzeli tudi nekaj časa za prebiranje knjig in ustvarjanje lepih ilustracij. Vsem sodelujočim sta knjižničarki Tamara in Vlasta podelili priznanja in darila.

Med poletnimi počitnicami so otroci v knjižnici reševali dva kviza, kviz »Knjiga otrokova prijateljica« namenjen otrokom do 4. razreda OŠ, starejši otroci pa so reševali kviz »Poznavanje domačega kraja«. Kviz je uspešno rešilo 70 otrok. Dva reševalca sta bila za trud nagrajena z lepo knjižno nagrado.

17. septembra, na dan ko se je rodil in umrl naš mladinski pisatelj France Bevk, tudi v naši knjižnici praznujemo »Dan zlatih knjig« - pričetek Bralne značke. Večina otrok že nestrpnost čaka, da bodo ponovno posegli po knjigah, ki imajo svoj čar v večni mladosti, saj nikoli ne zastarajo. Tudi Knjižnica Makse Samsa na ta dan na stežaj odpira svoja vrata vsem bralcem. Naj ostane še naprej dobra knjiga tudi zlata knjiga.

tekst Tamara Hrabar, foto Vlasta Kirn

Imate poslovno idejo?

Želite ustanoviti d.o.o., vendar pa vam na začetku poti manjka 7.500 € za osnovni kapital?

Ponujamo vam nakup popolnoma novega podjetja (za katerega ne potrebujete 7.500 osnovnega kapitala) Hitro in ugodno!

Postanite lastnik popolnoma novega podjetja, ki do sedaj še ni poslovalo.

Za dodatne informacije nam pišite na info@agencijaspin.si ali pokličite na 041 77 77 61!

Agencija Spin d.o.o., Solska 2, 8250 Brežice

AGENCIJA
SPIN

www.agencijaspin.si

Drugačno, Originalno, Raznoliko, Izbrano, Slastno

Vina sveta - Argentina

V današnjem podlistku bomo začeli z predstavitvijo tujih držav proizvajalk vin. Mnogi ljudje se dandanes odločajo tudi med tujimi vini, in ni jih malo ki posegajo radi po vinih iz t.i. južne poloble. Ena takšnih je Argentina.

Argentina, dežela mnogoterih lepôt, predstavlja peto največjo pridelovalko vina na Svetu. Korenine argentinskega vinogradništva in vinarstva kot tudi gastronomije segajo v čas španskega kolonializma v prvo polovico 16. stoletja (1541), kasneje pa še prihoda prvih krščanskih misijonarjev. Prvi primerek žlahtne vinske trte je bil posajen na območju Rio de la Plata oziroma današnjega Buenos Airesa, vendar se zaradi neprimerne podnebja vinogradništvo tam ni obdržalo. Že leta 1542 pa so na območju Salta Province (vzhodno od Andov) posejali pečke trte iz Peruja, kar se je ponovilo osem let pozneje. Prve zapise o komercialnih vinogradih, ki segajo v leto 1557, gre pripisati jezuitskim misijonarjem, ki so bili tudi odgovorni za ureditve le-teh v Mendози in v San Juanu (1569-1589). Prav misijonarji so v teh časih začeli z izgradnjo namakalnih kanalov, po katerih so pretakali vodo od andskih ledenikov vse do posamezne parcele, vinograda. V drugi polovici 19. stoletja so po želji takratnega guvernerja province začeli saditi sorte francoskega porekla in tako posadili prvo trto sorte malbec. Ker se je vinogradništvo razvijalo na zahodnem delu Argentine, pod vznožjem Andov, je bilo za transport vina do večjih mest ob Atlantiku poskrbljeno z izgradnjo železniške proge leta 1885, ki je tako povezovala Mendozo in Buenos Aires. Prav v tem času se je, zaradi pojavnosti trte uši v Evropi in posledičnega propada evropskega vinogradništva, pojavil tudi prvi val priseljencev in ti so prenašali znanje in predvsem izkušnje v vinogradništvo Argentine.

V začetku 20. stoletja je bila Argentina osma najbogatija država na Svetu in prav uspešna industrija je hranila takratno vinogradništvo. Prva svetovna ekonomska kriza (1929-1935) je gospodarstvo Argentine zelo prizadela, saj je bil v nadaljnjih letih pritek tujega kapitala v celoti prekinjen. Še večji udarec je vinogradništvo doživelo v času argentinske revolucije (1966-1973), ko se je panoga

ohranila samo na račun pridelave cenene namiznega vina. Argentinsko gospodarstvo je v 80-tih letih 20. stoletja prizadela še hiperinflacija,

so Catamarca, La Rioja, San Juan in Mendoza se poleti temperatura zraka podnevi povzpne tudi nad 40 °C, medtem ko ponoči pade na 10 °C.

Maipú in Luján, medtem ko prvo zaščiteno vino z Appellation (geografska zaščita) izvira iz okoliša Luján de Cuyo. Vinogradi v Mendози so ureje-

Malbec. Trenutno je več kot polovica vinogradov posajena s sortami malbec, cabernet sauvignon, tempranillo, sangiovese in druge. Okoliš Maipú je zaradi hladnejšega podnebja in manjše slanosti postal znan po pridelavi vina cabernet sauvignon, saj mu take rastne razmere nudijo optimalno rast in rodnost.

Druga najpomembnejša vinorodna dežela v Argentini je San Juan (Sveti Janez), kjer trenutno pridelujejo grozdje na 11600 ha vinogradov. Podnebje je tukaj nekoliko toplejše in bolj suho kot v Mendози, s povprečno letno količino padavin okrog 150 mm in temperaturo zraka tudi do 42 °C. Vrhunska vina se pridelujejo predvsem v podokoliških Calingasta, Ullum, Zonda in Tulum Valley, od koder izhaja svetovno znano vino blagovne znamke Graffigna. Dežela je znana po sortah malbec, syrah (shiraz) in charbono (bonarda), kot tudi po pridelavi posebnih vin, kot so sherry vina, brendijev in vermutov.

Najbolj poznano vino iz Argentine je vino Malbec.

Sorta malbec (côt) je francoska sorta in je bila kot tuja sorta prva posajena v Argentini. Danes je vino malbec iz Argentine v svetu že veliko bolje prepoznavno kot pa francosko. Sorta se je

z naravno selekcijo nekoliko spremenila, saj ima trenutno nekoliko bolj zbite, manjše grozde z manjšimi jagodami, kot pa tista v Franciji. Vino je znano kot intenzivno obarvano, sadnega okusa in žametne teksture. Hladnejše podnebje v Mendози povzroča razvoju jagode sorte malbec z debelejšo kožico, večjo količino kislin in taninov, kar daje vinu večjo robustnost. Trte rastoče v milejši klimi, pa dajejo jagode s tanjšo kožico in več mošta, zato tudi lažja in slabše obarvana vina, ki jih moramo uživati mlajša. Aroma vina malbec spominja na slive, češnje, ribez in maline, medtem ko barva vina variira od svetlo do temno rdeče, kar pa je odvisno tudi od letnika in načine pridelave. Tipičen argentinski malbec je rahlo barrique (barikirane), arome, ki spominja na vaniljo, zelišča, kot tudi note tobaka.

Ker smo sedaj v Argentini z vini je potrebno navesti tudi jed, ki je tipična argentinska. Vsekakor ko govorimo o Argentini, je na prvem mestu govedina in njihovi tipični steaki. Ampak imamo tudi jed, ki je zelo priljubljena po vsem svetu. Zvitki, ki so izjemna predjed, in se imenujejo Empanadas.

Peter Boršič

ki je porabo vina v Argentini še dodatno zmanjšalo. Po prebrodenem času inflacije je Argentina s pomočjo tujega kapitala začela agresivno kampanjo trženja vina in tako v nekaj letih v izvoz le-tega prehitela celo Čile. Glavna argentinska trga so ZDA in Velika Britanija. K odlični in stabilni kakovosti vina so pripomogli t.i. 'leteči enologi', ki so iz Francije, Kalifornije in Avstralije prenašali znanje argentinskim vinogradnikom in vinarjem. Trenutno znaša argentinski izvoz v ZDA in Anglijo, kot poglavitni partnerici kar 13 milijonov litrov vina.

Najpomembnejše vinorodne dežele Argentine se razprostirajo na zahodnem območju, in sicer pod vznožjem Andov, od tropov na severu pa tja do 40° vzporednika na jugu. Vse dežele imajo polsuho-puščavsko podnebje, kjer letoletna povprečna količina padavin presega 250 mm. Največ padavin je v poletnih mesecih, ko se pogosto pojavlja tudi toča, ki tako po vinogradih povzroča veliko škodo.

V Argentini se grozdje prideluje na okrog 213100 ha vinogradov, katerih je več kot 50 % starejših od 25 let in samo 5 % mlajših od 4 let. Na leto pridelajo okrog 2,7 milijard kilogramov grozdja oziroma 1,5 milijard litrov vina in od tega dobrih 70 % v Mendози. Zelo velik delež vina tudi Argentina izvozi, saj je domača poraba zelo majhna, predvsem zaradi še vedno majhne povprečne kupne moči slehrenega prebivalca.

V toplejših območjih, kot

Ta območja imajo v povprečju kar 320 sončnih dni na leto. Prav slednja nihanja temperature pozitivno vplivajo na zorenje grozdja, predvsem pri oblikovanju sortne arome grozdja. Temperatura se pozimi spusti do 0 °C, zato pozeb tako rekoč sploh ne poznajo. Tla vinorodnih območij so predvsem aluvialna in peščena, pogosto z ilovico, peskom in apnencem.

V Argentini, deželi pod ekvatorjem, se trgategv začne že proti koncu februarja in traja tudi do aprila ali dlje, seveda pa je to odvisno od letnika, sorte in namena pridelave grozdja in pridelovalca.

Med rdečimi sortami prevladuje na prvem mestu Malbec z 21.200 ha vinogradov. Nadalje sledi Bonarda z 17.200 ha in pa Cabernet Sauvignon z 16.200 ha. Precej vinogradov je zasajenih še zgrozdejm Syrah, Merlot, Tempranillo, Modri Pinot, nekaj pa je tudi Barbere. Med belimi sortami je na prvem mestu, le teh je manj kot rdečih sort, 8.000 ha sorta Torrontes, sledi pa Chardonnay z 4.800 ha in pa Chenin Blanc z 3.100 ha. Pogoste sorte so še italijanski Trebbiano, francoski Semillon in pa Sauvignon.

Največja pokrajina v Argentini je Mendoza. Četudi se je v zadnjih 30-ih letih površina vinogradov zmanjšala za 40 % na današnjih dobrih 146000 ha, ostaja najpomembnejša vinorodna dežela Argentine. V Mendози pridelajo okrog 1,1 milijard litrov vina. Glavnina vinogradov iz Mendose se nahaja v okoliših

ni na nadmorskih višinah med 600 in 1100 m, kjer se kaže nekoliko večji vpliv celinskega podnebja.

V preteklosti je bila pri pridelavi grozdja v ospredju količina, ki so jo dosegali predvsem z rdečkastima sortama Cereza in Criolla grande, medtem ko je danes v ospredju kakovost, ki jo dosegajo z manjšimi pridelki drugih sort, predvsem znana je sorta

V današnjem receptu Empanada clasica:

Sestavine:

- 250 g mlete govedine (lahko tudi mešano mletno meso, a govedina je boljša)
- 250 g čebule
- 2 trdo kuhani jajci 1 jajce za premaz
- 1 zavitek listnatega testa (ponavadi sta 2 kosa v paketu)
- sol
- poper
- origano
- olje

Priprava:

Nasekljamo čebulo in jo posteklenimo na olju. Dodamo meso in pražimo, da spremeni barvo. Začinimo s soljo, poprom in origanom. Ohladimo (lahko pripravimo dan prej). Trdo kuhani jajci narežemo na koščke. Listnato testo razvaljamo na pol cm debelo in izrežemo kroge (npr. z modelom za krofe ali pa s kozarcem). Na sredino damo žličko mesa in košček jajca. Prepognemo in s prsti stisnemo rob (glej sliko). Namažemo s stepenim jajcem in pečemo na peki papirju 15 - 20 minut na 190 stopinj.

Empanade lahko zamrznemo za dalj časa (jih ne premažemo z jajcem), položimo na pomokan pladenj in s pladnjem vred zamrznemo, ko pa so dovolj trde, jih preložimo v vrečko. Ko pridejo nenapovedani gosti, jih zamrznjene premažemo z jajcem in hop v pečico, čez 15 minut imamo odlično zamenjavo za narezek.

ČE TE LAKOTA PIČI, PICERIJU PARK POKLIČI!

PICERIA PARK 05 / 71 45 144

OB NAROČILU PIC PRI RAZVOZU

2 X SREDNJA PICA (po izbiri)

ali 1 X VELIKA (po izbiri) + 1 X SREDNJA (po izbiri)

ali 1 X DRUŽINSKA PICA (po izbiri)

MALA PICA GRATIS
sicilijana, park, kraška, gorenjka

DODATNA PONUDBA

- OCVRTI SIR 3,50€
- OCVRTI KALAMARI 6,40€ (mala porcija 4,50€)
- POMFRIT 1,50€
- PICA SENDVIČ (šunka/sir) 2,00€
- PICA SENDVIČ (pršut/sir) 2,50€
- HRENOVKE V TESTU (2 kom) 2,40€ (pri razvozu računamo 1€ na Skatlo)

OKREPČEVALNICA

Zemonska Vaga

DOLNI ZEMON 87
TEL.: +386 5 714 60 18
GSM: +386 41 236 712

SREDA ZAPRTO

DOBRODOŠLI • BENVENUTI
WILLKOMMEN • WELCOME

MALICE
KOSILA
PIZZA

SOBE
CAMERE
ZIMMER
ROOMS

ZAKLJUČENE DRUŽBE

Tel.: 05/714 12 07 Mob.: 041/424 974

OKREPČEVALNICA TRNOVO

gostilna pri Matetu

HIRAM DOBREGA
gostilna pri Matetu
1878
LJUBSKA BISTRICA

CATERING

REZERVACIJE ZA ZAKLJUČENE DRUŽBE

Brezplačne delavnice**SIMBIOZA MED GENERACIJAMI**

Brezplačne delavnice, kjer mladi učijo starejše osnov uporabe računalnika in mobilne telefonije bodo potekale od 21. – 25. oktobra 2013 po celi Sloveniji.

Letošnje delavnice bodo v sklopu projekta Simbioza seniorjem ponudile brezplačna izobraževanja o osnovah dela z računalnikom, urejevalnikom besedil, elektronsko pošto, internetom, družbenimi omrežji...

Projekt Simbioza, prvi vseslovenski prostovoljski projekt za dvig računalniške pismenosti starejših, je nastal v letu 2011 na pobudo Zavoda Ypsilon. Do leta 2012 je projekt rasel – tako s stališča kakovosti kot števila udeležencev. Lani se je projekta na več kot 300 lokacijah po vsej Sloveniji udeležilo več kot 8.000 udeležencev.

Kje in kdaj bodo potekale delavnice?

Izobraževanja bodo potekala vsak dan, od ponedeljka, 21. 10., do petka, 25. 10. 2013. Vsak dan bo namenjen enemu izmed petih modulov in sicer v dveh terminih – dopoldan in popoldan (odvisno od lokacije). Mlajši bodo prenašali svoja znanja starejšim v številnih šolah, knjižnicah, fakultetah, domovih za starejše in na drugih lokacijah po vsej Sloveniji. Seznam lokacij je objavljen na prenovljeni spletni strani www.simbioza.eu, kjer se lahko naročite tudi na e-mesečnik projekta Simbioza »Simbioznik«, ki bodo vsak 2. ponedeljek v mesecu postregle z novostmi in aktualnimi dogodki.

Pri projektu Simbioza lahko sodeluje prav vsak, ki želi prispevati svoj delček v mozaik medgeneracijskega povezovanja. Sodelujete lahko kot prostovoljec, udeleženec na delavnici ali član organizacijske ekipe na terenu. Prijave za prostovoljce in udeležence potekajo do 15. 10. 2013 in so možne preko telefonske številke 040 940 888, spletne strani www.simbioza.eu ali na Info točkah na Si.mobilovih prodajnih mestih po vsej Sloveniji.

Na območju Ilirske Bistrice bodo brezplačne delavnice učenja veščin računalništva in mobilne telefonije za starejše potekale na sledečih lokacijah: Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica (tel.: 05 71 44 188), Šolski center Postojna, Gimnazija Ilirska Bistrica (tel.: 05 71 11 113), Osnovna šola Rudija Mahničiča – Brkinca Pregarje (tel.: 05 78 95 160), Osnovna šola Rudolfa Ukočiča Podgrad (tel.: 05 78 35 014) in Osnovna šola Podgora – Kuteževó (tel.: 05 71 48 513).

Baliranje**DVOJICA POSTONJSKE JAME DRŽAVNI PRVAK**

V nedeljo 08. septembra 2013 je v organizaciji Balinarskega kluba Postojna potekalo državno prvenstvo dvojic za najmlajše balinarje.

Veliki uspeh so dosegli najmlajši balinarji B.K. Postojna, ki tekmujejo za ekipo Postojnske jame. 13 - letni NIK ŠVARA, 11 - letna MIA ŠVARA in 10 - letni ČRT GOMBAČ so brez poraza postali državni prvaki v igri dvojic. V odločilnih trenutkih so prikazali največ zbranosti in premagali vse svoje nasprotnike. Na finalnem turnirju je sodelovalo dvanajst dvojic iz celotne Slovenije.

Pavel Švara

Iz šolskih klopi

Začelo se je šolsko leto 2013/14 in stopili smo novim dogodivščinam naproti

PRVI ŠOLSKI DAN

»Žive naj vsi narodi, ki hrepene dočakat' dan...« je zadonela slovenska himna pred OŠ Jelšane, ko smo medse sprejeli 6 prvošolcev.

Ravnateljica Branka Š. Mandič jim je skupaj z malim prijateljem Benom zastavila uganke, ki so jih prvošolci z lahkoto uganili. Devetošolci so jih obdarili z nahrbtniki in rutkami ter jih popeljali v športno dvorano na ogled lutkovne igrice gledališke skupine Teater za vse, z naslovom Nika in promet. O, to pa ni bilo vse. Po ogledu igrice jih je v 1. razredu čakalo presenečenje - velika torta.

EUROBASKET 2013

Učenci 7., 8. in 9. razreda, učiteljci Nives, Urška in starši Rutar, Ujčič in Uljan, smo se v petek, 13. 9. 2013, odpravili v Stožice ter si ogledali košarkarsko tekmo med Ukrajino in Srbijo.

Ukrajinski košarkarji so pripravili veliko presenečenje in premagali reprezentanco Srbije z 82:75. Glavno vlogo pri tekmi je nosil simpatični ter neustrašni Lipko, ki je zabeležen tudi na naših fotografijah. Imeli smo se prelepo. Ne samo, da nas je zelo navdušil športni objekt Stožice, tudi vzdušje na tekmi je bilo čudovito.

Novinarke OŠ Jelšane, z mentorico N. Pirih

tečaj

SAMO OBRAMBE

instruktor: mojster Mirko Rogáč 3.Dan

V mesecu oktobru - vsak ponedeljek
od 20:00 do 21:30

v telovadnici OŠ Jelšane

10 let
DELOVANJA

karate klub Oldersi - klub s statusom javnega interesa

OlderSi

Informacije in prijave:
mail: karateoldersi@gmail.com gsm: 051 620 974

INTARZIJA d.o.o.

Za male in velike mojstre

Trgovina MFM INTARZIJA
v Prestranku, Reška c. 40
tel: 05 703 00 00

Topdom
skupina

urnik:
7 - 19
sobota: 7 - 13

NOVO!

Nudimo široko izbiro dimenzij
pohištenih cevi
RAZREZ BREZPLAČEN

- Belite stanovanje ?
- Barvate opaže, stavbno pohištvo ali ograje ?
- Obnavljate ali izolirate fasade ?

Oglasite se v bogato založeni
trgovini MFM Intarzija na Prestranku

ENERGETSKO VARČNA OKNA

Izkoristite zimsko akcijo in nepovratna sredstva EKO sklada

prihranki do **40%!**

www.oknasemrl.eu

Eko sklad Slovenski okoljski javni sklad Eco Fund Slovenian Environmental Public Fund

Brezplačne informacije: 051/628-505 Razstavní salon: Planina 189 • 6232 Planina

• SMREKA
• MACESEN
• LES/ALUMINIJ

MIZARSTVO ŠEMRL

Tradicija izdelave oken od leta 1895

Ali že razmišljate o ozimnici? Naj Vas čas ne preheti...

Nudimo domač jedilni **krompir** sorte: Bellarosa (rdeč), Jelly (bel) in Red Fantasy (rdeč). Krompir je odličnega okusa, primeren za vse vrste kuhanja in pečenja.

Prodamo tudi jesenski **česen**, slovenske sorte - ptujski.

Cena po dogovoru. Informacije: **031/641 311**

MENJAVA VRAT?

www.notranjavrata.si

POMIS

hitra in kvalitetna REŠITEVI!

PRODAJA IN MONTAŽA LESENIH NOTRANJNJIH VRAT

gsm: 041 694 871

Nudimo vam masivna, stilna, moderna vrata vseh atraktivnih oblik, slovenskih, avstrijskih in italijanskih proizvajalcev.

IZMERE, SVETOVANJE IN DOSTAVA ZA NAROČNIKE BREZPLAČNO.

POMIS Andrej Šilc, s.p., Znanstev 31, 1317 SODRAŽICA

FAX: 01/8360 830, E-MAIL: pomis@amis.net

pišite nam: info@e-sneznik.net

BREZA d.o.o.

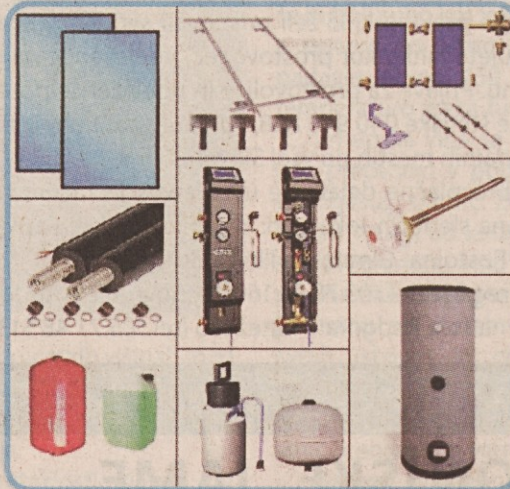
Bazoviška 4a, 6250 Ilirska Bistrica
gsm: 031 644 242, 041 457 125

- NAJEM VOZIL
- NAJEM VOZIL (1+8)
- NAJEM TOVORNEGA KOMPIJA
- PREVOZI OSEB IN BLAGA

• SOLARNI SISTEMI - OGREVANJE SANITARNE VODE, POMOČ OGREVANJU • FOTOVOLTAIKA • VETRNE ELEKTRARNE 12V • ZALOGOVNIKI 500 - 5000L • TOPLOTNE ČRPALKE • TOPLOTNI IZMENJEVALCI • PRETVORNIKI 12 - 230V • PREVOZI DO 3,5 t

POPOLNI SOLARNI KOMPLETI!

- BOJLER 300 L - 2 x topl. izm. - emajliran - magnezij anoda
- 2 x PLOŠČ. KOLEKTOR - 4 M² ...Certifikat - SOLAR-KEYMARK
- KMPL SOLARNA DIFER. ELEKTRONIKA S ČRPALKO IN 2 x TIPALA...SLO navodila
- KMPL PRITRDILNA KONSTRUKCIJA ZA 2 KOLEKTORJA - streha
- 10 M POVEZOVALNE - IZOLIRANE INOX CEVI DN-16 2 x z kmpl priključki
- VSI POVEZOVALNI IN KONČNI ČLENI ZA DVA PLOŠČATA KOLEKTORJA
- RAZTEZNA 18 L POSODA - Sanitarna za 300 l boiler
- RAZTEZNA 18 L POSODA - Solar za solarni sistem (glikol)
- ELE. GRELEC ZA BOJLER S TERM REGULACIJO 20 ~ 70°C 230V-2 KW- 6/4"
- 10 L GLIKOLA - EKO - 35°C
- ROČNA POLNILNA ČRPALKA ZA POLNJENJE sistema z glikolom do 3-bar

MOŽNOST PRILAGODITVE, ZAMENJAVE ALI RAZŠIRITVE VSEH SESTAVNIH DELOV:

Kolektorji...navadni, vakumski, odprti sistem, HEAT-PIPE...NA ZALOGI! Bojlerji 200, 300, dodatna vezava v zalogovnike - POMOČ OGREVANJU! Različne konstrukcije za različne vrste in naklone streh... NA ZALOGI! Pridobitev nepovratnih sredstev EKO - sklada RS do 25%. Pomoč pri vlogi... Možnost brezobrestnega plačila do 6 mesecev - DINERS! Računi, garancija, tehn. pomoč, brezplačni ogledi in nasveti....

Akcijska ponudba solarnih sistemov in druge akcije na:

www.fordsolar.si

10 LET IZKUŠENJI!

NAKUP NA OBROKE
Diners Club International!

Cena na obroke...1.999,00 € + DDV ~ DINERS
Gotovinsko plačilo...13 % Predsezonski POPUSTI...1.739,13 € + DDV
25 % naložbe vrne EKO sklad RS...dejanski stroški: 1.304,35 € + DDV
DEJANSKO NAJCENEJŠI SOLARNI KOMPLET V SLOVENIJI!
Vrednost kompleta po posameznih cenah artiklov presega 2.500 €
Prihranek cca 1.200,00 €!

MOJA BREZPLAČNA DOSTAVA PO VSEJ SLOVENIJI!

Vse informacije **NON STOP** na 031 628 666

FORD SOLAR

PRODAJA IN IZVEDBA: Uroš Premik s.p., 031 628 666, 041 628 666, fordsolar@gmail.com

NOVA TOYOTA AURIS IN AURIS TOURING SPORTS BODIMO ISKRENI. VSAKDO ŽELI BITI OPAŽEN ...

TOYOTA

ALWAYS A BETTER WAY

VOŽNJA JE DOŽIVETJE

080 15 55

13.990 €

14.600 €

+ VEČ TOYOTE

PROMO PAKET OPREME AURIS LUNA

Na dotik občutljiv barvni zaslon Toyota Touch 6,1" • Bluetooth • Kamera za pomoč pri vzvratni vožnji • V usnje odet volanski obroč in prestavna ročica • Prednji meglenki

za 200 €

CENTER JEREB
Polje 9b, Izola
(05) 61 68 001

Povprečna poraba goriva za model Auris: 3,8 - 6,1/100km, emisije: CO₂: 87 - 140 g/km. Povprečna poraba goriva za model Auris Touring Sports: 4,2 - 6,2/100km, emisije: CO₂: 110 - 143 g/km. Navedena cena je za model Auris Terra 1,33 (73 kW) in za model Auris Touring Sports Terra 1,33 (73 kW). Ponudba VEČ TOYOTE velja za modele Auris do konca oktobra 2013. Vse nadaljnje informacije o specifični porabi goriva in specifičnih emisijah CO₂ iz novih osebnih vozil najdete v priročniku o varčni porabi goriva in emisijah CO₂, ki ga lahko brezplačno pridobite na prodajnem mestu in na spletni strani dobavitelja. Slika je simbolična.

0 €* KASKO ZAVAROVANJE
* v primeru financiranja

5 letno TOYOTA JAMSTVO
Brez omejitev kilometrov

www.toyota.si

Obdobje od 01.08.2013 do 31.08.2013**Poročanje o dogodkih na območju policijske postaje II. Bistrica**

Policisti PP Ilirska Bistrica so v navedenem obdobju obravnavali 17 kaznivih dejanj, od tega 2 kaznivi dejanji poškodovanja tuje stvari, 7 kaznivih dejanj tatvine, 3 kazniva dejanja vloma, 1 kaznivo dejanje ponarejanja denarja, 1 kaznivo dejanje goljufije, 2 kaznivi dejanji nasilja v družini, kjer so izrekli tudi prepoved približevanja in 1 kaznivo dejanje nezakonitega lova. Policisti so v 7 primerih zasegli manjšo količino prepovedane droge, zoper imetnike pa uvedli hitre postopke.

Pri varovanju zunanje schengenske meje so policisti prijeli 6 oseb, katere so na nedovoljen način vstopile v R Slovenijo in se tako izognile mejni kontroli. Po končanem postopku so 3 osebe uspešno vrnili hrvaškimi mejnim organom, 3 osebe državljanji EU, pa so bile po končanih postopkih izpuščeni.

Policisti so v navedenem obdobju obravnavali 2 kršitvi javnega reda in miru in sicer 1 na javnem kraju in 1 v zasebnem prostoru. Opravili so še 5 ogledov požarov v naravnem okolju in požar na objektu ob stanovanjski hiši.

Na območju policijske postaje se je pripetilo 14 prometnih nesreč in sicer 11 z materialno škodo, ter 3 s telesnimi poškodbami, v katerih so se 4 osebe lahko telesno poškodovale. Povzročitelj ene prometne nesreče v kateri je bil lahko telesno poškodovan kolesar je s kraja pobegnil. Policisti so obravnavali še 11 primerov povoženja divjadi, ter 2 prometni nesreči s premoženjsko škodo na parkirnem prostoru. Policisti so obravnavali še prometno nesrečo v kateri se je ena oseba lahko telesno poškodovala, povzročitelj pa je s kraja nesreče odpeljal.

Karol Iskra
komandir PP
višji policijski inšpektor III

Vabijo Vas...**ZGLEDNA DRUŽINA**

Igralska skupina MŠD Harije vabi na ogled komedije avtorice Jadranke Boštjančič z naslovom Zgledna družina, ki bo 19.10.2013 ob 19. uri v dvorani Doma na Vidmu v Ilirski Bistrici. Predprodaja kart je v Turistični agenciji Oaza ali eno uro pred predstavo. Cene karte je 6 eur. Vabljeni, smeh in dobra volja sta zagotovljeni!

Foto: Igralska skupina Harije
Besedilo: Andreja Boštjančič

MeCePZ Podgrad

Oktobra bo praznoval Mešani cerkveni pevski zbor Podgrad 25. obletnico prepevanja. Ob tej priložnosti pripravljajo priložnostni koncert, na katerem bodo prepevali in igrali:

- Me PZ Anton Kreč iz Čateža ob Savi
 - vokalna instrument. skupina TRTA iz Čateža ob Savi
 - MoPZ Slavnik iz Kozine,
 - Tamburaška skupina 'Vremščica' (Košana)
- ter gostitelji, MeCePZ Podgrad

Koncert bo v soboto 05.10.2013 ob 17. uri v telovadnici OŠ Podgrad.

Vabljeni k vpisu**gledališkega abonmaja
Občine Postojna 2013/14**

od ponedeljka do petka od 9. - 12. ure in od 15. - 18. ure
v Turistično informacijskem centru (pri knjižnici), Trg padlih borcev 5 v Postojni.

od ponedeljka 23. septembra naprej vabljeni k vpisu lanski in novi abonenti.

(Od 30. septembra do zapolnitve mest bo potekal vpis na Občini Postojna v času uradnih ur)

Cena abonmaja je 99 EUR. Še vedno ostajamo najcenejši abonma v Sloveniji glede na število predstav.

Kot vsako leto si bomo eno predstavo ogledali tudi v Ljubljani v Cankarjevem domu.

Ostale informacije so na spletni strani www.postojna.si. O točnem datumu posamezne predstave boste abonenti obveščeni sproti z dopisom, ki vam ga bomo poslali na vaš naslov po pošti.

Predstave:

- SEDEM LET SKOMIN, (Komedijska), Sebastian Cavazza, Gregor Čušin, Gregor Gruden, Ajda Smrekar in Mojca Funkl
- MOJE PESMI MOJE SANJE, (Muzikal), Izvajajo člani KGD Ptčica in KD Urška Prepolje ter gostje, priredil po istoimenskem filmu (The Sound of Music): Jože Ekart
- KRAJA, (Komični triler), Gojmir Lešnjak - Gojc, Tomo Tomšič, Gorazd Jakomini, Arna Hadžialjevič, Helena Peršuh
- AIDA, velika opera v štirih dejanjih, ob 200 letnici Verdijevega rojstva, (ogled predstave bo v Cankarjevem domu v Ljubljani)
- VSE O ŽENSKAH, (Komedijska), Karin Komljanec, Jette Ostan Vejrup in Bernarda Oman
- SLEPARJA V KRILU, (Komedijska), Pia Zemljič, Andrej Murenc, Vid Klemenc, Nina Rakovec, Bojan Umek, Anica Kumer, Igor Žužek, David Čeh
- TAK SI, (Komedijska), Klemen Slakonja in taksist
- ROKOVNJAČI, (Narodna igra s petjem po motivih romana Rokovnjači Josipa Jurčiča in Janka Kersnika), Peter Musevski, Jose, Gorazd Jakomini, Blaž Valič, Vesna Vončina, Radoš Bolčina in drugi

Mesečni horoskop

Sandra Matjan
astronomologija.sm@gmail.com

Oven

Na poslovnem področju boste morali za dosego ciljev uporabiti veliko mero prilagajanja. Potrebna bo dobra presoja in sprejemanje modrih odločitev. Na čustvenem področju se ne osredotočajte na pretekle dogodke, pomembno je le, da razumete učno lekcijo. Lepe misli in pozitivno energijo prihranite za svoje najbližje. Obdobje prinaša dobre možnosti, da se znebite skrbi in nemira.

Bik

Da boste še naprej uspešni na vašem poslovnem in finančnem področju, nadaljujte delo s preverjenimi postopki. Sedaj ni čas za radikalne spremembe, lahko pa sprejmete nekatere manj obvezujoče dodatne naloge. V privatnem življenju boste cveteli in imeli številne možnosti za ustvarjanje romantičnih trenutkov. Vir dodatne energije lahko najдете na umetniških prireditvah.

Dvojček

Polni boste pozitivnosti in optimizma, kar se bo odražalo v vašem poslovnem in privatnem življenju. Vaše trdo delo bo končno nagrajeno. Poskusite izboljšati komunikacijo in lahko boste prodali še kakšno dobro idejo. V ljubezenskem odnosu boste delovali energično, zato pazite da ne spregledate tudi tistih manj opaznih sporočil okolice. Napetosti poskušajte umiriti s sprehodom v dvoje.

Rak

Potrudite se poiskati dodatne vire energije za dokončanje službenih projektov, ker vam ti obetajo možnost za napredovanje. Ne zapirajte se, ampak vzpostavljajte nove poslovne kontakte, saj boste s pomočjo njih lahko našli nove finančne vire. Največ sreče boste deležni v odnosu z vam drago osebo. Čas je, da končno izrazite svoje iskrene misli. Kreativnost vas bo napolnila z novo energijo.

Lev

Tisti Levi, ki imajo nerešene sodne zadeve, bodo te preverjale vašo mejo strpnosti. Imeli boste povečan občutek za opazovanje. Predno se odločite povedati svoje ugotovitve, razmislite komu se boste zaupali. Da boste uspešni pri doseganju zastavljenih ciljev, bodite vztrajni in prilagodljivi. Vaše razpoloženje se hitro spreminja, kar negativno vpliva na vaše partnerske odnose in zdravje.

Devica

Vaš nivo delovne energije bo nizek, zato se usmerite na realizacijo le najpomembnejših ciljev. Ne dovolite, da bi vas vznemirjali nekateri postranski dogodki, ne odstopajte od svojih namer in bodite iskreni v komunikaciji. Pustite domišljiji pristo pot, potrebovali boste nove ideje. Na čustvenem področju boste imeli občutek nestabilnosti, ne obremenjujte se s preteklostjo. Poiščite ravnovesje.

Tehtnica

Poiščite učinkovitejši način komunikacije, da boste lažje napredovali in utrdili odnos s sodelavci. Imeli boste nove poslovne možnosti, ki lahko povečajo finančne koristi. Obdobje bo ugodno tudi za reševanje lastninskih vprašanj in investicij. Obstajajo možnosti dodatnega izobraževanja. Samske Tehtnice boste težko učvrstile nova poznanstva, tiste v zvezah pa poskušajte biti manj dramatične.

Škorpion

Pred vami bodo možnosti za številne poslovne priložnosti. Predno se odločite sprejeti nove poslovne izzive, se posvetujte s strokovnjakom. Okolje bo do vaših odločitev in ravnanj kritično, zato bodite jasni v svojih namerah. Z disciplino in odgovornostjo lahko veliko dosežete. Vedno obstajajo dobre ideje, s katerimi lahko presenetite ljubljeno osebo. Da boste ohranili dovolj energije, bodite zmerni.

Strelec

Natančno definirajte svoje nadaljnje poslovne aktivnosti, da bo vaša finančna prihodnost čim bolj stabilna. Podporo poiščite med prijatelji in sodelavci, ki jim zaupate. Okolje vam bo ponudilo številne prijetne trenutke tudi v privatnem življenju; izkoristite ugodno obdobje za potovanje. V partnerstvu gledate na stvari le s svojimi očmi, zamenjajte zorni kot in se sprostite ob romantični večerji.

Kozorog

Smernice, ki ste si jih začrtali na poslovni poti obetajo uspeh. Preostane vam le, da še uredite svoje obnašanje za dvig popularnosti med poslovnimi partnerji. Spoštujte starejše in se držite omikanega obnašanja. Konec meseca je tudi ugodno obdobje za dokončanje študijskih obveznosti in potovanje. Šele, ko boste iskreno izrazili svoja čustva, se bo vaš odnos napolnil z zadovoljstvom in skladnostjo.

Vodnar

Spremembe bodo pomembno vplivale na vašo prihodnost. Da boste lahko pravilno usmerili svojo kreativno energijo je pomembno, da se poslovni lotevate selektivno. Obstaja možnost, da se povzpnete na stopničko višje na vaši lestvici poslovne uspešnosti. Vzemite si čas, da okrepite svojo vez z družino in prijatelji. Vsako srečanje s prijazno osebo še ne pomeni, da vam je tudi naklonjena.

Ribi

Imate čudovite ideje in dovolj moči, da speljete začrtane poslovne poti in jih ne prepustite slučajnosti. Več možnosti za povečanje poslovne uspešnosti imajo tisti, ki se ukvarjajo z izobraževanjem, komunikacijami in trgovino. Umirite svojo impulzivno naravo in počakajte, da se čustvene želje in potrebe zbistrijo. Pozitivne razplete v zasebnosti lahko pričakujete konec meseca.

Klub Gaia svetuje

Jesenska priprava tal v vrtu in na grobu

Ko z gredic pobereemo večino pridelkov in ostanejo na vrtu samo še najbolj trdoživi, je čas za jesensko pripravo tal in gnojenje za prihodnjo sezono. Tudi na grobovih si želimo urejene gredice s kakovostno prstjo in s primernimi hranili ter trpežno in lepo zastirko. Kako se lotimo priprave?

Zdaj, ko ste z gredic pobrali večino pridelkov, vas gotovo zanima, ali je ustrežnejši čas za pripravo tal in gnojenje jeseni ali spomladi.

Med osnovno jesensko pripravo tal spada prekopavanje zemlje, zlasti tam, kjer so tla težja. Glineno prst pri obdelavi pripravimo na mraz, ki jo spremeni v drobno grudčasto strukturo, primerno za obdelovanje. Glinena tla lahko izboljšamo z dodajanjem kamninske moke **plantella biovit**, ki jo potrosimo po tleh (10 kg/100m²), nato pa zmešamo s prstjo oz. vkopljemo v tla. Dodajanje biovita poveča prostore med delci v tleh, da zrak in voda lažje krožita in sta bolj dostopna rastlinam. Jeseni prst najenostavneje pognojimo s kakovostnim 100% organskim gnojilom **plantella organik** (20 kg/100m²), ki deluje postopoma, kar pomeni, da se hranila sproščajo počasi v odvisnosti od temperature, časa

pa je tja do pomladi ravno dovolj. Pelete potrosimo po prekopani in izravnani površini, nato pa ga prekrijemo s tanko plastjo prsti.

Kot kakovostno organsko gnojenje lahko izberemo tudi Biogreno, ki ima veliko mikroorganizmov in je še posebno primerna za obogatitev izčrpanih vrtnih tal ali pa tam, kjer je bilo veliko mineralnega gnojenja, talni insekticidi, herbicidi, v travnikih z nižjo koncentracijo metuljnic in v peščenih tleh. To gnojilo vsebuje največ mikroorganizmov, ki biološko aktivirajo tla. Primerno je za vse rastline, še posebno za tiste, ki rabijo bolj kisla tla in jim ne ugaja prisotnost kalcija (ameriške borovnice, rododendroni, hortenzije,...). Uporabljamo ga lahko za hitrejše zorenje in višjo kakovost komposta. Ob

ugodni stopnji vlažnosti in toploti se mikroorganizmi hitro razmnožujejo in proizvajajo kakovosten humus. Jeseni ga dodajamo na vrtu, sadovnjaku in vinogradu.

Za vrtove s kisljo prstjo uporabimo **plantella kalcivit**, vendar ne istočasno z organskim gnojilom. V tem primeru potrosimo jeseni kalcivit (10 kg/100m²), spomladi pa organsko gnojimo. Seveda je potrebno prej preveriti, če je na vrtu res kisla prst. Večina vrtnin odlično uspeva v rahlo kisli prsti, če pa je preveč, je potrebno popraviti.

Z manj dela do vzorno urejenih grobov

Če želite imeti družinski grob zasajen z naravnim cvetjem, in sicer vse leto, da bo lepo razraščeno in urejeno, moramo uporabiti primerno zemljo, gnojilo in zastirko.

Naravno cvetje na grobovih potrebuje veliko nege, da bi kljubovalo vremenskim neprilicam. Delo si olajšate, če za sajenje uporabite visoko kakovostno **plantella zemljo za grobove**. Sestavljena je iz najkakovostnejših šot, ima odlično sposobnost zadrževanja vode, lepo prekrija površine s črno bravo in ne pušča madežev na kamnu. Posajene gredice okrasite tudi s čudovitim **plantella borovim ljubjem**. Gredicam

bo dal svež, naraven videz, jih zaščiti pred plevelom, erozijo in izsušitvijo, pripomogel pa bo tudi k nastajanju humusa. Ob vsakem obisku pa še dognajte rastline na grobu z gnojilom v šumečih tabletah **plantella tabs za cvetoče rastline**, ki je nadvse priročno za nošenje v torbici. Tabletko stopite v plastenki vode in z mešanico zalijte nagrobne cvetlice.

Strokovnjaki Kluba Gaia

Nagradno vprašanje za bralce Snežnika:

SNEŽNIK

Katero organsko gnojilo v peletah običajno uporabimo pri jesenski pripravi tal?

Odgovor: _____

Vsi novi naročniki, ki boste pravilno odgovorili na nagradno vprašanje in se naročili s to prijavnico, boste prejeli praktično nagrado.

Si želite še več zanimivih nasvetov za dom in vrt? Postanite član Kluba Gaia in naročnik revije Gaia! Za samo **18,88 EUR** letno boste lahko izkoristili mnoge ugodnosti kluba: brezplačna svetovanja, izleti, predavanja, delavnice, poleg tega pa boste prejeli še 10 izvodov revije Gaia.

KLUB GAIA

Ime in priimek _____

Naslov _____

Pošta in poštna številka _____

Izpolnite prijavnico in jo pošljite na naslov: KLUB GAIA, SINJA GORICA 2, 1360 VRHNIKA. Prijavite se lahko tudi po telefonu št: 7558 160 ali po e-mailu: gaia@klubgaia.com

smile
implantology

dr. sc. Darko Sloviša,
Master of oral medicine in implantology

Zakaj Poliklinika Smile?

Z več kot 10.000 uspešno vgrajenih zobnih implantantov imamo največje izkušnje v regiji in smo edina poliklinika s strokovnjakom z najvišjo titulo v implantologiji - Master of oral medicine in implantology.

Smile v dveh poliklinikah na top lokacijah, center Opatije in Šapjane (v neposredni bližini slovensko - hrvaške meje), v 14 vrhunsko opremljenih ordinacijah, lastnim zobotehničnim laboratorijem ter 17 doktorji dentalne medicine in več kot 40 zaposlenimi nudi kompletno diagnostiko in vse stomatološke usluge na enem mestu.

Team vrhunskih strokovnjakov, uporaba najnovejše tehnologije* (digitalna stomatologija v praksi, oprema renomiranih svetovnih proizvajalcev) ter izključno certificirani materiali in implantati s pisno garancijo so zagotovilo kvalitete in zanesljivosti našega dela, ki ga dokazuje tudi ISO 9001 certifikat za oralno kirurgijo in implantologijo, izdan pri SGS iz Švice.

Konzultacije in razlaga priporočenih posegov pacientu, stomatološki posegi in operacije v popolni anesteziji in sedaciji, absolutna čistoča prostora, instrumentov, opreme in aparatov ter hiter in neboleč tretman s toplim človeškim pristopom so za pacienta najpomembnejši razlogi, zakaj izbrati polikliniko Smile.

Konkurenčne cene (od 3-5x nižje kot v EU ali v ZDA), z dodatnimi popusti do 20%, odvisno od načina plačila ter možnost financiranja večjih posegov. Davčno priznan odbitek računov izdani v jeziku pacienta in Smile card za popuste v restavracijah, hotelih in trgovinah v Opatiji in bližini.

Dodatne usluge: Bone Management Center, Platelet Rich Plasma terapija, Pain management, estetska obraba (Restylan, Teosyal, Botox), akupunktura.

*Light Walker Laser, Cerec CAD CAM, inLAB XL, SpectroShade, Cavitron, Ozon, Piezo tehnologija operacije kosti, CT, Face Scan, Arcus Digma, OmniCam 3D digitalna intraoralna kamera, CamSight, Ims-core 550L Poliklinike Smile so Melag, Planmeca in Fotona centri kakovosti na Hrvaškem.

www.smile.hr

+385 (0)51 561 400 (Opatija) • +385 (0)51 706 600 (Šapjane)

Jurdani 47
HR 51213 Jurdani
tel: +385 (0)51 27 93 30
tel: +385 (0)51 27 94 87
fax: +385(0)51 27 91 07
mail: info@krin.hr

Krin
DRVNI CENTAR

LESNI CENTER KRIN
PRI ŽELEZNIŠKI POSTAJI V JURDANIH (NEKDANJA HALA PODJETJA INLES)

ODPRTO:
OD PONEDELJKA DO PETKA 8.00 - 17.00
OB SOBOTAH OD 8.00 DO 13.00

NAŠA PONUDBA:

- PREKO 60 VRST BARV IN DIZAJNOV PLOŠČ ZA POHIŠTVO
- MDF ACRYL PLOŠČE ZA POHIŠTVO V VISOKEM SJAJU
- DELOVNE PLOŠČE ZA KUHINJO
- VODOODPORNE VEZANE PLOŠČE
- MDF PLOŠČE - ZA PROFILIRANJE TER NAVADNE
- LETVICE - PROFILIRANE TER NAVADNE
- PVC ROLETE ZA OKNA IN CELOTEN PRIBOR
- NOTRANJA VRATA, IZDELANA PO VAŠIH MERAH

VSE PLOŠČE PRIPRAVIMO NA ŽELJENE MERE, LEPIMO TRAKOVE Z NAJSODOBNEJŠIMI STROJI!

ZAKAJ KUPOVATI PRI NAS?

- KER NUDIŠO ŠTEVILNE AKCIJE IN UGODNOSTI
- KER IMAMO IZREDNO PRIJAZNO OSEBJE, KI PRISLUHNE VAŠIM ŽELJAM
- KER SMO LOCIRANI TIK OB MEJI

NOVA TRGOVINA OKOV, SPECIALIZIRANA ZA MIZARJE TER VSE TISTE, KI ŽELIJO BITI KOT ONI!

S tem kuponom prejmete **10% popust** na gotovinsko plačilo *popust se ne upošteva na izdelke v akciji